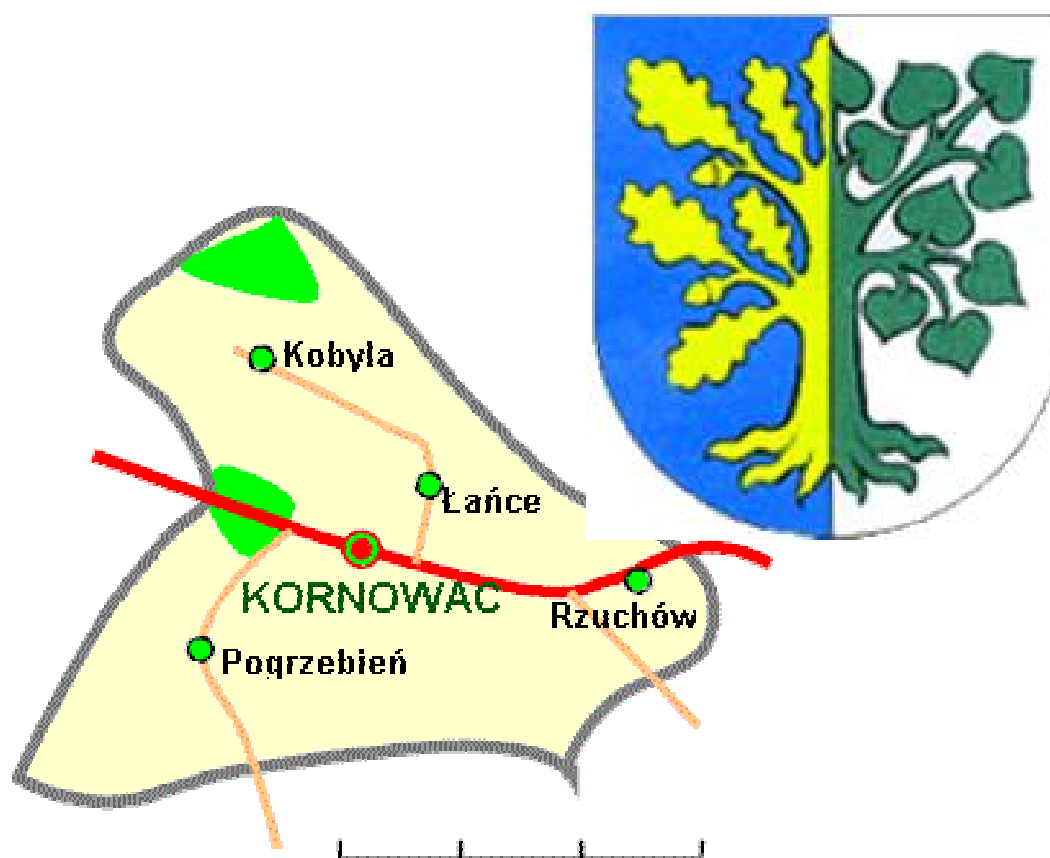

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XXVIII/110/051
z dnia 24-02-2005
w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

KORNOWAC, 2004 r.

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	3
2	SYTUACJA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA W GMINIE KORNOWAC	4
2.1	Położenie, powierzchnia, ludność	4
2.2	Środowisko przyrodnicze	5
2.2.1	Geologia i ukształtowanie powierzchni terenu	5
2.2.2	Wody powierzchniowe	6
2.2.3	Wody podziemne	6
2.2.4	Szata roślinna	7
2.2.5	Chronione i ginące elementy flory i fauny	8
2.3	Turystyka i jej zasoby	9
2.4	Analiza uwarunkowań wynikających z zagospodarowania przestrzennego... ..	10
2.4.1	Infrastruktura komunikacyjna	10
2.4.2	Gospodarka ściekowa	10
2.4.3	Zaopatrzenie w wodę	10
2.4.4	Gospodarka odpadami	11
2.4.5	Gospodarka energetyczna	11
2.4.6	Zaopatrzenie w gaz	12
2.5	Gospodarka	12
2.6	Sfera społeczna	13
2.6.1	Sytuacja demograficzna i społeczna	13
2.6.2	Warunki mieszkaniowe	14
2.6.3	Warunki i jakość życia mieszkańców	14
2.6.4	Oświata i kultura	14
2.6.5	Rynek pracy	15
2.6.6	Określenie grup społecznych wymagających wsparcia	16
2.6.7	Identyfikacja problemów	17
3	KIERUNKI ROZWOJU GMINY I ZWIĄZANE Z TYM ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE	18
3.1	Celowość zadań planowanych do realizacji	18
3.2	Lista zadań	20
4	REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	21
5	POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	26
5.1	Strategia Rozwoju województwa Śląskiego na lata 2000-2015	26
5.2	Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego	26
5.3	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kornowac	27
6	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	28
7	PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006	32
8	SYSTEM WDRAŻANIA	38
9	SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	39
9.1	Podstawowe zadania monitoringu	39
9.1.1	Monitoring wewnętrzny Planu Rozwoju Lokalnego	39
9.1.2	Monitoring zewnętrzny Planu Rozwoju Lokalnego	39
9.2	Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	40
9.3	Promocja „Planu Rozwoju Lokalnego dla Gminy Kornowac”	41

SPIS TABEL:

Tabela 1. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w wodę	11
Tabela 2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON wg PKD działające na terenie gminy Kornowac.....	12
<i>Tabela 3. Ważniejsze dane odnośnie ludności wg US w Katowicach</i>	<i>13</i>
Tabela 4. Ilość i powierzchnia mieszkań w gminie	14
<i>Tabela 5. Ważniejsze dane odnośnie bezrobotnych w gminie Kornowac.....</i>	<i>15</i>
Tabela 6. Pracujący w gospodarce narodowej w latach 2001 - 2003.....	16
Tabela 7. Planowany harmonogram realizacji zadań na lata 2004 – 2006 i po 2006 r.	22
Tabela 8. Budżet Gminy Kornowac.....	33
Tabela 9. Plan finansowy na lata 2004-2006 oraz po 2006 r.	34

1 WSTĘP

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje swoim zakresem obszar Gminy Kornowac i dotyczy okresu lat 2004-2006, tj. pełnego członkostwa w strukturach unijnych. Plany inwestycyjne gminy w postaci Planu Rozwoju Lokalnego będą realizowane przy wsparciu środkami strukturalnych funduszy unijnych oraz innych inicjatyw wspólnotowych.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kornowac to programowe zestawienie zadań, których realizacja umożliwi osiągnięcie zakładanych celów strategicznych określonych między innymi w dokumentach planistycznych, tj. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planach inwestycyjnych.

Plan został przygotowany na lata 2004 – 2006 i w zamierzeniu ma służyć pełnemu wykorzystaniu przez Gminę Kornowac stojących przed nią szans w zakresie skutecznej realizacji zadań, przyczyniających się do długotrwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy Kornowac w aspekcie gospodarczym i społecznym.

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego będzie związana z zaangażowaniem zarówno środków budżetu gminy ale przy znaczącym wsparciu dostępnych środków finansowych w szczególności z funduszy pozabudżetowych, funduszy strukturalnych i innych inicjatyw Wspólnot Europejskich, współpracy z gminami sąsiednimi, władzami powiatu i województwa, a także przedsięwzięć realizowanych w ramach tzw. Partnerstwa Publiczno – Prywatnego.

Posiadanie przez gminę Planu Rozwoju Lokalnego, zgodnie z założeniami Uzupelnienia do ZPORR, jest wymogiem obligatoryjnym w przypadku ubiegania się o wsparcie w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) – Priorytet 3 – Rozwój lokalny. Realizacja działań w ramach priorytetu 3 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ukierunkowana jest na wspomaganie procesu restrukturyzacyjnego rozwoju lokalnego poprzez wsparcie lokalnych projektów z zakresu infrastruktury technicznej, turystycznej, kulturalnej i społecznej, a także infrastruktury służącej rozwojowi działalności gospodarczej oraz rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich i przemysłowych, jak również rewitalizacji obiektów i obszarów powojennych.

Celem priorytetu 3 Rozwój lokalny jest aktywizacja społeczna i gospodarcza obszarów zagrożonych marginalizacją i włączenie ich w procesy rozwojowe kraju i Europy.

Jednostki samorządu terytorialnego, które zamierzają złożyć projekty w ramach ZPORR są zobowiązane do przygotowania Planu Rozwoju Lokalnego, zgodnego z założeniami następujących dokumentów:

- ü Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006,
- ü Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR),
- ü Program Wojewódzki na lata 2004-2006,
- ü Strategii Rozwoju Powiatu Raciborskiego do roku 2010.

Plan Rozwoju Lokalnego jest budowany w oparciu o:

- szczegółową analizę obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz przewidywane kierunki zmian,
- konsultacje społeczne z zainteresowanymi stronami, lokalnymi autorytetami oraz instytucjami i przedsiębiorstwami stanowiącymi trzon życia społeczno – gospodarczego gminy,
- priorytety rozwoju regionu oraz zadania, które realizuje powiat i jego jednostki lub w realizacji których powiat jest partnerem.

Plan Rozwoju Lokalnego – jest nowoczesnym narzędziem polityki inwestycyjnej gminy. Służy realizacji polityki programowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem priorytetów funduszu ZPORR. Plan obejmuje analizę i diagnozę sytuacji obecnej, wyznacza wizję rozwoju gminy oraz opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2004-2006 oraz lata dalsze.

Zadania inwestycyjne wynikające z przyjętych w niniejszym Planie kierunków rozwoju gminy Kornowac są spójne z polityką rozwoju społeczno-gospodarczego państwa na lata 2007 – 2013, nakreśloną w projekcie Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007– 2013 (zgodnie ze stanem prac na koniec stycznia 2005 r.).

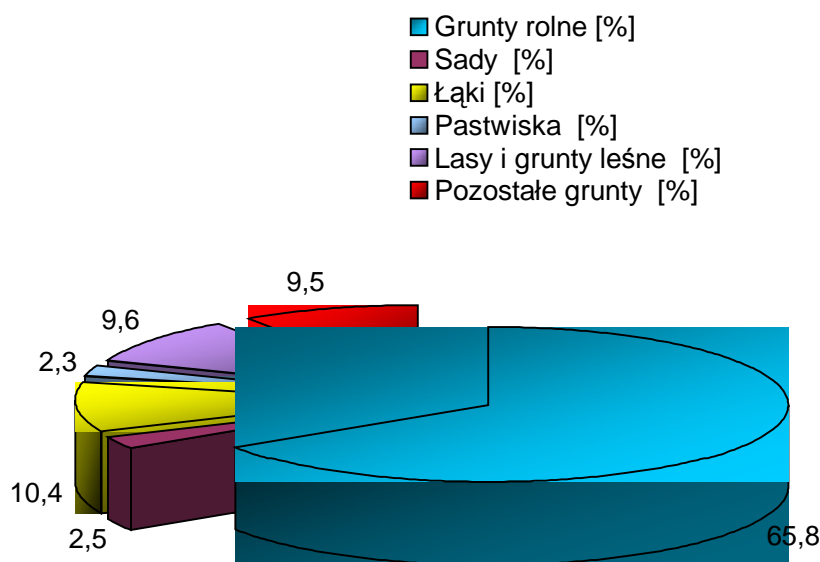
2 SYTUACJA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA W GMINIE KORNOWAC

2.1 Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina Kornowac położona jest w południowo - zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim. Gmina graniczy z miastem Racibórz, z gminą Lyski powiatu rybnickiego oraz gminami powiatu wodzisławskiego (Rydułtowy, Pszów, Lubomia).

Terytorialnie obejmuje obszar o powierzchni 26,3 km², w skład którego wchodzi pięć miejscowości: Kornowac, Kobyła, Łańce, Pogrzebień, Rzuchów.

W strukturze użytkowania gruntów gminy dominują użytki rolne, stanowiące ok. 81 % powierzchni gminy. Struktura użytkowania gruntów w gminie przedstawiono na wykresie poniżej:

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Kornowac (dane GUS, 2003 r.)

Według danych ewidencyjnych (stan na dzień 30.09.2004 r.) obszar gminy zamieszkuje 4 705 osób. Miejscowości: Pogrzebień, Kobyła i Rzuchów zamieszkuje najwięcej osób – tj. około 70 % ogółu mieszkańców gminy natomiast najmniej osób zamieszkuje w miejscowości Łańce (11 % ogółu).

Gęstość zaludnienia w gminie wynosi ok. 178 mieszkańców/km² (dla porównania: w powiecie raciborskim jest ono równe 219 mieszkańców /km², a w całym województwie – 382 mieszkańców /km²).

Gmina posiada dogodną lokalizację – około 15 km od ważniejszych miast województwa śląskiego: Raciborza, Rybnika i Wodzisławia. Przez Gminę Kornowac przebiegają trzy drogi wojewódzkie 935, 933 i 923.

Kornowac to najczystsza gmina województwa śląskiego. Kornowac jest gminą rolniczą, w której nie ma przemysłu i większych zakładów produkcyjnych. Posiada wiele walorów turystyczno – krajoznawczych, gdyż leży na obrzeżach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” i na jej terenie zlokalizowane są liczne punkty widokowe (w szczególności w miejscowościach Pogrzebień i Kobyła). Powyższe atuty gminy sprzyjają rozwojowi turystyki i rekreacji.

2.2 Środowisko przyrodnicze

2.2.1 Geologia i ukształtowanie powierzchni terenu

Ø Budowa geologiczna

Gmina Kornowac, leży w obrębie Zagłębia Górnośląskiego - zapadliskowej struktury wchodzącej w skład masywów kaledońsko-warycyjskich. Najstarszymi utworami geologicznymi rozpoznanymi w obrębie gminy są paleozoiczne skały dolnego karbonu, na których zalegają osady kenozoiczne (czwartorzęd).

Utwory karbońskie reprezentowane są przez piaskowce i zlepieńce szarogłazowe, które w dolnej części są silnie zmetamorfizowane. Osady karbońskie w obszarze gminy występują na głębokości od 150 do 200 m.

Utwory czwartorzędowe pokrywają całą powierzchnię gminy i reprezentowane są przez osady plejstocenu i holocenu.

Ø Kopaliny

Zgodnie z waloryzacją środowiska województwa śląskiego¹ we wschodniej części gminy występują złoża metanu na głębokości do 1000 m oraz na złoża węgla, które na terenie gminy nie są eksploatowane.

Eksploatacja węgla odbywa się w gminach sąsiednich (najbliższy zakład górniczy – to KWK „Rydułtowy – Anna” Kompani Węglowej).

Ø Ukształtowanie powierzchni terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym J. Kondrackiego gmina Kornowac położona jest w zasięgu podprowincji – Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregionu - Wyżyny Śląskiej, w północno-zachodniej części mezoregionu Płaskowyż Rybnicki.

Płaskowyż Rybnicki na terenie gminy Kornowac charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą, głównie pagórkowatą morfologią z głęboko wciętymi dolinami i stokach, lokalnie nachylonych powyżej 10°.

Różnice wysokości przekraczają miejscami 100 m.

Gmina Kornowac mimo, iż sąsiaduje z gminami górniczymi na jej terenie nie występują deformacje terenu wywołane podziemną eksploatacją węgla kamiennego.

Ø Gleby

Zgodnie Programem Ochrony Środowiska gmina charakteryzuje się średnio-korzystnymi warunkami glebowymi. Przeważają gleby klasy IV. W poszczególnych sołectwach występują gleby o klasach:

- Kobyła-klasy IV, V, VI,
- Kornowac - klasy III, IV,
- Łańce - klasy IV, V,
- Pogrzebień - klasy III, IV,
- Rzuchów - klasy IV,

Grunty klasy III i IV (gleby chronione) stanowią ponad 45% ogólnej powierzchni gruntów ornych i okdo 58% powierzchni użytków zielonych.

¹ Praca pod kierunkiem Małgorzaty Sikorskiej – Maykowskiej, Waloryzacja środowiska przyrodniczego i identyfikacja jego zagrożeń na terenie województwa śląskiego, Państwowy Instytut Geologiczny i Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Warszawa 2001 r.

2.2.2 Wody powierzchniowe

Gmina Kornowac położona jest w zlewni rzeki Odry. Głównymi ciekami odwadniającymi obszar gminy jest rzeka Sumina ze swoim dopływem – Suminką, potok Bodek. Mniej ważne cieki to potok Lubomka i potok Plinc.

Rzeka Sumina przepływa przez wschodnią część gminy (sołectwo Rzuchów). Rzeka swoje źródła posiada w miejscowości Krzyżkowice gminy Pszów. Sumina stanowi lewobrzeżny dopływ rzeki Rudy (prawy dopływ rzeki Odry) i zasila ją w Turzy w pobliżu ujścia Rudy do Odry. Całkowita długość rzeki wynosi 19 km. W górnym biegu rzeki częściowo zachowało się naturalne ukształtowanie meandrującego koryta.

Sumina, na terenie gminy Kornowac jest zasilana lewobrzeżnym dopływem – **potokiem Suminka**, który przepływa przez centralną część gminy – sołectwa Kornowac, Rzuchów i Łańce. W dolinie potoku Suminka znajdują się stawy (w sołectwach Rzuchów i Łańce) – największe z nich to Stawy Rzuchowskie.

Potok Bodek przepływa w północno-zachodniej części gminy (sołectwo Kobyla). Potok swoje źródła posiada w dzielnicy Raciborza - Brzezcie (tuż przy granicy z sołectwem Kobyla) i stanowi dopływ potoku Łęgoń (prawobrzeżny dopływ Odry).

Lubomka przepływa w południowo – zachodniej części gminy (sołectwo Pogrzebień). Tereny te stanowią obszary źródłkowe. Lubomka poza granicami gminy Kornowac wpada do kompleksu stawów na terenie gminy Lubomia (Staw Lubomski, Staw Świerkach, Staw Syryjski) a dalej do rzeki Odry.

Potok Plinc przepływa przy południowo-zachodniej granicy administracyjnej z gminą Lubomia i miastem Racibórz. Potok odwadnia część sołectwa Pogrzebień. Poza granicami gminy potok wpada do Kanału Ulgi na terenie miasta Racibórz.

Cieki na terenie gminy Kornowac nie są objęte monitoringiem, prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Jakość wód można ocenić na podstawie przekroju na rzece Sumina zlokalizowanym poniżej Nędzy (6,6 km).

Jakość wód rzeki Suminy, sklasyfikowana na podstawie rozporządzenia MOŚZNiL z dn. 05.11.1991r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (Dz.U. nr 116 poz. 503)², w 2002r. charakteryzowała się III klasą czystości z uwagi na zawartość związków biogenych natomiast pozostałe wskaźniki zanieczyszczeń, mieściły się w normach I - II klasy czystości. W odniesieniu do roku ubiegłego odnotowano poprawę, gdyż rzeka ta prowadziła wody pozaklasowe. Należy zaznaczyć, iż w zlewni Odry jest to jedyny przypadek tak radykalnej poprawy jakości wód.

2.2.3 Wody podziemne

Analizowany obszar wchodzi w skład raciborskiego regionu hydrogeologicznego z poziomami wodonośnymi w czwartorzędowych piaskach i żwirach. Czwartorzędowe poziomy wodonośne ze względu na brak izolacji od powierzchni terenu charakteryzują się dużą podatnością na zanieczyszczenia.

Na terenie gminy czwartorzędowe zasoby wód podziemnych obejmujące centralną część gminy, wg A. Rózkowskiego (1997 r.), zostały zakwalifikowane do Użytkowego Poziomu Wód Podziemnego Q₁ – Rejonu Górnej Odry. W obrębie UPWP Q₁ można wyróżnić 1 - 3 pięter wodonośnych zbudowanych z piasków i żwirów, rozdzielonych słabo przepuszczalnymi mułami i glinami. Zwierciadło pierwszego piętra wodonośnego zalega już na głębokości 2 m, a w dolinach rzek nawet bezpośrednio pod powierzchnią terenu. Z uwagi na niedostateczną izolację poziomu wodonośnego od powierzchni terenu w rejonie doliny Odry zaliczono do obszarów o wysokim stopniu zagrożenia.

Zbiornik został zaliczony do klas o niższych walorach użytkowych z uwagi na zanieczyszczenia i małe zasoby wód.

² Do oceny porównawczej jakości wód powierzchniowych posłużyło obecnie już nieobowiązujące rozporządzenie, ale ważne w latach 2001-2002. Rozporządzenie powyższe przestało obowiązywać z dniem 01.01.2003r.

2.2.4 Szata roślinna

Na terenie gminy występuje bogata szata roślinna z uwagi na dość łagodny klimat i sąsiedztwo Bramy Morawskiej. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Kornowac lista roślin prawnie chronionych, dziko żyjących w gminie liczy ponad 30 gatunków. W niektórych lasach spotyka się tarczę wyniosłą – najprawdopodobniej jedyne naturalne stanowisko występowania w Polsce.

Lasy w zagospodarowaniu powierzchni terenu gminy zajmują ok. 10 %. W lasach przeważają drzewa liściaste, m.in. 160-letnie buki i graby, okazale jawory i wiąz (górski i szypułkowy).

Na uwagę zasługują następujące lasy:

- **Las Widok** posiadający powierzchnię 91,9 ha, w tym w gminie Komowac ok. 14,3 ha. Las pełni ważne funkcje rekreacyjne dla mieszkańców Raciborza i gminy Kornowac. Świat roślin można określić jako unikatowy, rosną tutaj m.in.: lilia złotogłów, skrzyp olbrzymi, zimowit jesienny. Las Widok jest na znacznym obszarze odkształcony przez gospodarkę leśną (przewaga drzewostanów sosnowych).
- **Las Lutoń** posiada powierzchnię 6,8 ha (własność prywatna). Jest położony na południowy wschód od Lasu Widok. W drzewostanie lasu przeważają drzewa liściaste (jawory, jesiony, olchy, klony polne i graby). Roślinność runa leśnego jest bogata w gatunki rzadkie i prawnie chronione. Oprócz m.in. lilii złotogłów, obrazków alpejskich, konwalii majowej, pióropusznika strusiego, występują tutaj prawnie chroniona śnieżyca wiosenna, liczne złocie żółte, tarczyca wyniosła.
- **Las Łaziska** o powierzchni 7,73 ha (własność prywatna) jest położony w odległości ok. 800 m od Gimnazjum w Kornowacu. Występują tutaj m.in.: stukilkudziesięcioletni starodrzew bukowy, strzeliste lipy drobnolistne, pomnikowe klony polne. Spotykane są liczne rośliny prawnie chronione w Polsce i rzadkie m.in.: wawrzynek wilczełyko, skrzyp olbrzymi, konwalia majowa.
- **Las Żytna** o powierzchni całkowitej 311 ha, w tym w gminie Komowac - 74 ha. Cały kompleks leśny leży w granicach PK Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. W części położonej w gminie Komowac przeważają drzewostany sosnowe w wieku ponad 150 lat, mniej liczne są stare dęby i buki oraz inne gatunki drzew liściastych. Występują tutaj m.in. najliczniejsze okazy wawrzyńka wilczegodyka, czartwy pośredniej (roślina figuruje na Czerwonej Liście Roślin Naczyniowych Górnego Śląska), naparstnica purpurowa (objęta ochroną ścisłą w Polsce).
- **Las Borek** o pow. 39 ha i **Las Dąbrowiak** o pow. 19 ha. są własnością Skarbu Państwa (Nadleśnictwo Rybnik). Występują tutaj pojedyncze drzewa, zwłaszcza dęby, które mają cechy drzew pomnikowych.
- **Las Krześnioki** w Pogrzebieniu, gdzie występują stanowiska róży francuskiej.
- **Okrajki leśne Kolonii Kornowackiej**, gdzie występują stukilkudziesięcioletnie buki, rzadziej dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, brzozy i jarzębiny oraz na nieużytkowanych pastwiskach - osiki, wierzby i brzozy. Zachowały się tutaj dwa gatunki roślin chronionych: pierwiosnka wyniosła i skrzyp olbrzymi.
- **Las Pociński** o powierzchni całkowitej 12,64 ha w Pogrzebieniu składa się z dwóch części rozdzielonych w okresie międzywojennym. Las posiada niezwykle ciekawe ukształtowanie ze względu na liczne głębokie jary i porośnięty jest drzewostanem liściastym. Sosna, świerk i modrzew występują tylko sporadycznie. Najciekawsze rozmiary i kształt posiadają liczne buki pospolite o pomnikowych wymiarach. Kilka dębów szypułkowych również zasługuje na wyróżnienie a ze względów przyrodniczych cenne są liczne jawory i klony polne. W części południowej ciekawym elementem jest wiąz i piękne jesiony. W obniżeniach terenu w dolinach jaru płyną okresowe lub stałe potoki a na brzegach występują olchy. W niektórych wyżej położonych miejscach licznie występują graby. Z roślin prawnie chronionych wymienić należy: lilię złotogłów, barwinek pospolity, 11 kwitnących bluszczów, wielkie płaty skrzypu olbrzymiego i nieco mniejsze obszary z pierwiosnką wyniosłą. Z chronionych prawnie grzybów spotyka się szmaciaka gałęziastego. Z gatunków częściowo chronionych występuje konwalia majowa. W obu częściach lasu występuje kilka rzadkich gatunków jeżyn. Występuje około 20 gatunków ptaków w tym: myszołowów, puszczyków i słowiki.

2.2.5 Chronione i ginące elementy flory i fauny

Obszary gminne obejmują również tereny i obiekty cenne przyrodnicze, które są prawnie chronione, są to:

- Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (status parku krajobrazowego),
- użytek ekologiczny Bociek,
- pomnik przyrody ożywionej - dąb szypułkowy.

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” został utworzony w 1994 roku dla ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Ziemi Raciborskiej oraz Ziemi Rybnickiej.

Kompleks parku zajmuje powierzchnię 505 km² i obejmuje gminy: Kuźnia Raciborska, Nędza oraz częściowo gminę Racibórz i Kornowac. Park stanowi naturalny pomost ekologiczny pomiędzy dolinami Odry i Wisły oraz strefami podgóorskimi Karpat i Sudetów. Wraz z systemem hydrograficznym rzeki Ruda tworzy niezwykle atrakcyjny przyrodniczo obszar, z zachowaną szatą roślinną i naturalnym ukształtowaniem terenu. Charakteryzuje się atrakcyjnością przyrodniczą związaną z zachowaną szatą roślinną i ukształtowaniem terenu oraz dużymi wartościami kulturowymi zapoczątkowanymi przez leśno-rybacką gospodarkę cystersów.

W skład Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych wchodzi takie osobliwości przyrodnicze jak:

- Las Obora w Raciborzu – zajmuje ponad 160 ha i charakteryzuje się urozmaiconym, pagórkowatym krajobrazem, korzystnym klimatem oraz niezwykle zróżnicowanymi siedliskami życia dla roślin i zwierząt.
- Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu – zlokalizowane jest na obszarze lasu Obora. Arboretum podlega ścisłej ochronie, mającej na celu zachowanie na jego terenie warunków przyrodniczych niezbędnych do prowadzenia tam działalności naukowej, dydaktycznej i wychowawczo-kulturalnej.

Użytek ekologiczny Bociek został ustanowiony uchwałą Rady Gminy Kornowac w 1996 r. w celu ochrony miejsca gniazdowania ptaków (występuje tu ok. 30 gatunków ptaków, w tym 28 lęgowych) i rzadkich gatunków roślinności stepowej.

Ochroną w formie pomnika przyrody został objęty **dąb szypułkowy**, zlokalizowany w Rzuchowie przy ul. Rybnickiej, w parku pałacowym (uznany za pomnik decyzją nr RL-op-b/31/-272 PWRN w Katowicach z dn. 07.08.1963 r.).

Niewielki fragment gminy Kornowac został zakwalifikowany do europejskiej przestrzeni przyrodniczej, tj. **do sieci ekologicznej ECONET – POLSKA** jako korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym: **19m Górnej Odry**.

Zgodnie z POŚ wytypowano następujące obiekty węzłowe w sieci ekologicznej gminy Kornowac, które będą ściśle powiązane z korytarzem ekologicznym rzeki Odry, są to:

- Zespół leśnych obszarów węzłowych złożony z następujących obszarów leśnych: Las Widok, Las Lutoń, Las Łaziska, Las Żytna, Okrajki leśne Kolonii Kornowackiej, Las Borek, Las Dąbrowiak,
- Zespół hydrogenicznych siedlisk węzłowych: Stawy w Rzuchowie, Stawy w Łańcach, Stawy przysiółka Potoki, Stawy przysiółka Konotki
- Użytki ekologiczne: Bociek, stoczykowa łąka w Kolonii Kornowackiej, stoczyki szerokolistne pod lasem Łaziska, „krasikoń wodny” w Łańcach, róża francuska pod Krześniokami, róża francuska koło Boćku, barwinek i róża francuska na skarpie Jacka Gorywody, tygrzyk paskowany i kluczyki pod Pocienkami.

2.3 Turystyka i jej zasoby

Z uwagi na rozwój turystyki gmina posiada dogodny pdożenie, gdyż większość wiosek gminy należy do kategorii tzw. widokowych. W szczególności dotyczy to jej dwóch miejscowości: Kobyli i Pogrzebienia.

W Kobyli jest to widok na Racibórz i okolice położone na zachód i północ od niego, ze wzgórzami i Górą Św. Anny. W Pogrzebieniu - panorama doliny Odry z pocysterskimi stawami „Wielikąt”, na tle Beskidu Śląskiego z Łysą Horą z jednej strony, a z drugiej – Jesionikami (Jesenikami) z Pradziadem i Górą Opawskimi. W kierunku południowo-wschodnim - malownicze dolinki Płaskowyzu Rybnickiego, kompleks lasów syryńskich oraz silnie przekształcone przez górnictwo wzniesienia Pszowa [Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kornowac].

Oprócz walorów krajobrazowych na terenie gminy występuje wiele cennych zabytków, obiektów i obszarów o dużych walorach przyrodniczych.

Wśród zabytków należy wymienić przede wszystkim wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - Pałac w Rzuchowie wraz z parkiem dworskim, zbudowany w 80-tych latach XIX wieku. Ponadto, w Pogrzebieniu znajduje się Pałac postulowany do objęcia strefą „A” ochrony konserwatorskiej, a w Kornowacu i Łańcach zespoły dworskie postulowane do objęcia strefą „B” ochrony konserwatorskiej.

Oprócz ww. obiektów w gminie znajduje się wiele obiektów (domy, kaplice, kościoły, przedszkola) postulowanych do objęcia ochroną konserwatorską na mocy planu miejscowego.

Walory turystyczne gminy podnoszą liczne obiekty przyrody nieożywionej i ożywionej, posiadające cechy pomników przyrody, a także obszary, które ze względu na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe mogą pełnić rolę obiektów węzłowych w sieci ekologicznej gminy Kornowac.

Atutem gminy jest oznakowany pieszy szlak turystyczny młodości Josepha von Eichendorffa z Łubowic do Pogrzebienia. Początek szlaku rozpoczyna się w ruinach zamku w Łubowicach i przebiega poprzez przeprawę promową na Odrze do Ciechowic a dalej przez rezerwat Łęczczok do dzielnicy m. Raciborza Markowice. Z Markowic szlak prowadzi do Kobyli a dalej drogami polnymi do Kornowaca i ulicą Pamiętki sołectwa Pogrzebień do posiadłości Larischów (pałac von. Baildona) teściów Josepha von Eichendorffa – obecnie klasztor Sióstr Salezjanek.

Gmina jest członkiem Śląskiego Związku Gmin i Powiatów realizującego projekt „Rowerem po Śląsku”, którego celem jest stworzenie szerokiej i funkcjonalnej Śląskiej Sieci Tras Rowerowych (ŚSTR). Docelowo ŚSTR ma łączyć istniejące i projektowane trasy rowerowe w miastach i gminach oraz turystyczne trasy rowerowe regionu. Sieć będzie bezpośrednio związana również z paneuropejską siecią rowerową EUROVELO.

Gmina posiada projekt ścieżek rowerowych pn.: „Rowerem po Śląsku - oznakowanie tras rowerowych w woj. śląskim – Gmina Kornowac”. W wyniku realizacji projektu przez tereny gminne przebiegać będą następujące ścieżki rowerowe:

- trasa 326 S (Kornowac - Kobyła - Rzuchów - Pogrzebień - Kornowac) o długości 20 km
- trasa 327 C (Pogrzebień - Konotki - Pogrzebień) o długości 5 km,
- trasa 328 (mała pętla koło Pogrzebienia) o długości 5,1 km
- trasy tranzytowe:
 - trasa 313 Z (Racibórz - Brzezcie - Pogrzebień - L. Światłowice - Czyżowice) o całkowitej długości 39,1 km, w tym w gminie Kornowac – 4 km,
 - trasa 317 N (Obora - Kornowac - Krzyżkowice, skraj Pszów) o całkowitej długości 27,3 km, w tym w gminie Kornowac – 6,8 km.

Stan zainwestowania turystyki w gminie nie jest zadowalający. Podobnie jak na terenie powiatu w gminie baza turystyczno-rekreacyjna nie jest w stanie obsłużyć turystów indywidualnych i zbiorowych.

Dla poprawy stanu konieczne jest, m.in. budowa atrakcyjnych obiektów sportoworekreacyjnych, rozwinięcie sieci gospodarstw agroturystycznych, budowa zaplecza gastronomicznego, hotelarskiego itp.

2.4 Analiza uwarunkowań wynikających z zagospodarowania przestrzennego

2.4.1 Infrastruktura komunikacyjna

Kornowac posiada korzystne zewnętrzne powiązania komunikacyjne z ważnymi ośrodkami regionalnymi (Racibórz, Katowice, Pszczyna, Cieszyn, Opole) jak i sąsiednimi gminami. Gmina posiada dogodne położenie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych regionu, gdyż przez jej teren przebiegają trzy drogi wojewódzkie 935 Racibórz – Rybnik oraz 933 Rzuchów – Wodzisław Śl. – Cieszyn, 923 Rzuchów – Żytna – Racibórz..

W połączeniach lokalnych najważniejszą rolę odgrywają **drogi gminne i powiatowe**. Drogi powiatowe to: S3538, S3540, S3541, S3543, S3544, S3545, S3512.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Katowicach na terenie gminy Kornowac łączna długość dróg gminnych wynosi 23,4 km, w tym 10,6 km to drogi o nawierzchni twardej, ulepszonej. Drogi dojazdowe do gruntów rolnych i lasów 40 km.

2.4.2 Gospodarka ściekowa

Na terenie gminy aktualnie brak jest urządzeń do zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i okresowo wywożone na oczyszczalnię ścieków w Raciborzu. Istotnym jest jednak fakt, iż władze Gminy Kornowac sukcesywnie realizują elementy systemu kanalizacji na własnym terenie. Wybudowano przepompownię ścieków wraz z kolektorem tłocznym doprowadzającym ścieki do dz. Markowice w Raciborzu, a także około 8 km kanalizacji sanitarnej (wraz z przyłączami) we wsi Kobyła. Łączna długość wybudowanego systemu kanalizacji sanitarnej wynosi 9 km. Z uwagi na fakt, iż w chwili obecnej dzielnica Markowice w Raciborzu nie posiada zbiorowego systemu odprowadzania ścieków mieszkańcy wsi Kobyła nie korzystają z wybudowanej kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z planem inwestycyjnym Miasta Racibórz budowa kanalizacji sanitarnej będzie zrealizowana w roku 2005 r., co umożliwi odprowadzanie ścieków z gminy Kornowac na oczyszczalnię ścieków w Raciborzu.

Według danych UG Kornowac na terenie gminy funkcjonuje 10 km kanalizacji deszczowej wykonanej z rur betonowych. Stan techniczny kanalizacji można określić jako średni. Kanalizacja umiejscowiona jest przy głównych ciągach komunikacyjnych. Wody deszczowe z kanalizacji odprowadzane są bez podczyszczania do przydrożnych rowów a dalej do cieków powierzchniowych.

Gmina Kornowac jest uczestnikiem Porozumienia Gmin Dorzecza Górnej Odry mającego na celu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w powiecie raciborskim. Porozumienie zostało zawarte pomiędzy gminami: Racibórz, Kornowac, Nędza, Rudnik, Kuźnia Raciborska, Krzyżanowice, i Pietrowice Wielkie. W ramach Porozumienia został przygotowany projekt inwestycyjny obejmujący budowę kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w Raciborzu. Przedsięwzięcie zostało podzielone na dwa etapy inwestycyjne:

- I etap obejmuje kompleksowe uporządkowanie systemu gospodarki wodno-ściekowej w Raciborzu,
- II etap obejmuje skanalizowanie pozostałych gmin.

Przedsięwzięcie będzie współfinansowane ze środków unijnych, tj. z Funduszu Spójności. Obecnie I etap posiada pełną dokumentację aplikacyjną i uzyskał wstępną akceptację Komisji Europejskiej w zakresie przyznania dofinansowania.

2.4.3 Zaopatrzenie w wodę.

Gmina w wodę jest zaopatrywana z zewnętrznego układu wodociągów. Gminę w tym zakresie obsługują trzy spółki, które zakupują uzdatnioną wodę. Gmina nie posiada własnych ujęć wody. Za zakupioną wodę spółki wodociągowe rozliczają się na podstawie odczytów wodomierzy głównych (przesyłowych).

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Rozdzielcza sieć wodociągowa w gminie wynosi ogółem 55,1 km. Stopień zwodociągowania gminy został oceniony na 100 %. Charakterystyka sieci wodociągowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Charakterystyka systemu zaopatrzenia w wodę

Lp.	Nazwa spółki	Obszar obsługi	Długość wodociągów [mb]	Stan techniczny	Podmiot dostarczający wodę	Uwagi
1.	Spółka Wodociągowa Pogrzebień - Kornowac	sołectwa Kornowac i Pogrzebień	4 330 (stal)	bardzo zły	ZWiK Racibórz,	
			14 537 (PCV)	średni	PWiK Wodzisław Śl.	
2.	Spółka Wodociągowa Kobyla - Łańce	sołectwa Kobyla i Łańce	20 006 (PCV)	dobry	Spółka wodociągowa Dzimierz (ujęcia wody w Dzimierzu w gminie Lyski)	
3.	Spółka Wodociągowa Rzuchów / Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śl.	Sołectwo Rzuchów oraz przysiółki Kolonia Kornowacka (sołectwo Kornowac) i Potoki (sołectwo Pogrzebień)	16 300 (PCV)	dobry	PWiK Wodzisław Śl.	W części przedsiębiorstwo dostarcza wodę do sieci spółki Pogrzebień - Kornowac

Źródło: UG Kornowac

Stan techniczny wodociągów jest zróżnicowany, jednakże większość przewodów (ponad 70 %) można ocenić jako dobry.

Zgodnie z danymi GUS w roku 2003 zużycie wody z wodociągów (na potrzeby gospodarstw domowych) wynosiło 79,0 dam³.

2.4.4 Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadowa w gminie oparta jest o składowisko odpadów komunalnych w Knurowie (firma Komart) oraz składowisko w Kamieńsku (firma Eko Centrum Sater Kamieński Sp. z o.o.).

Gmina prowadzi selektywną zbiórkę odpadów, jednakże ilość zbieranych selektywnie odpadów jest niewielka – ocenia się na około 2,4 % ze strumienia zebranych odpadów komunalnych.

Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy w 2003 r. wyniosła 984 Mg a oszacowana całkowita ilość odpadów wytworzonych w gminie wynosi 1020 Mg³.

W zakresie zbiórki i usuwania odpadów komunalnych gmina obsługiwana jest przez następujące podmioty: Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. z Raciborza, „Naprzód” Sp. z o.o. w Rydułtowach i Rethmann PUS Sp. z o.o.

2.4.5 Gospodarka energetyczna

Gmina jest w pełni zelektryfikowana. Źródłem energii dla zaopatrzenia gminy w energię elektryczną są linie energetyczne WN:

- 110 kV dwutorowa Rydułtowy – Racibórz,
- 400 kV Opole Dobrzeń – Rybnik Wielopole,
- 400 kV Rybnik - Noszowice

³ Zgodnie z Projektem Planu Gospodarki odpadami dla gminy Kornowac na lata 2004–2015

2.4.6 Zaopatrzenie w gaz

W gminie infrastruktura gazowa funkcjonuje jedynie w sołectwach Pogrzebień i Kornowac (sołectwa te są zgazyfikowane w 60 %). Zaopatrzenie w gaz następuje poprzez gazociąg Świerklany – Racibórz – Opole.

2.5 Gospodarka

Gmina Kornowac jest gminą rolniczą. Decydują o tym głównie sprzyjające warunki klimatyczne z długim okresem wegetacyjnym.

Na terenie gminy nie ma większych zakładów przemysłowych a także rozwiniętego przemysłu rolno-spożywczego oraz większych ośrodków handlowo-usługowych. W gminie działają drobne podmioty gospodarcze tj. ферmy drobiu (Egg-Pol Ferma Koczy Damian i Kornelia w sołectwie Pogrzebień, Ferma Hodowli Drobiu Grajner Andrzej w sołectwie Pogrzebień, Ferma Drobiu Krawczyński Mariusz w sołectwie Rzuchów), firmy transportowe (w sołectwie Rzuchów: Migrex Międzynarodowe Usługi Transportowe i Mentel Transport), zakłady stolarskie i budowlane, piekarnie, zakłady mechaniki samochodowej, itp. Ludność utrzymuje się głównie z pracy w okolicznych zakładach przemysłowych (Racibórz, Rybnik, Wodzisław).

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Katowicach na koniec 2003 r. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (wg REGON) wynosiła 282. W odniesieniu do 2001 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej zwiększyła się o 17 nowych firm. W strukturze działalności dominującymi obszarami są: handel i naprawy (35,82%), budownictwo (12,77 %), transport (9,57 %), przetwórstwo przemysłowe (8,51 %) stanowiąc 66,7 % ogółu wszystkich działających na terenie gminy podmiotów gospodarczych. Poniżej w tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące podmiotów gospodarczych na terenie gminy.

Tabela 2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON wg PKD działające na terenie gminy Kornowac

Wyszczególnienie	2001	2002	2003
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	9	9	9
Przetwórstwo przemysłowe	27	27	24
Zaopatrywanie w energię, gaz i wodę	2	2	2
Budownictwo	34	35	36
Handel, naprawy pojazdów i sprzętu AGD	95	95	101
Hotele i restauracje	12	14	16
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	23	22	27
Pośrednictwo finansowe	4	4	4
Obsługa nieruchomości, wynajem, działalność związana z prowadzeniem interesów	13	16	16
Administracja publiczna i obrona narodowa, opieka socjalna	8	6	6
Edukacja	7	7	12
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	9	9	4
Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	22	24	25
Ogółem	265	270	282

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

Rolnictwo jest jednak dominującą formą działalności gospodarczej. Konieczne, więc staje się zreformowanie gospodarstw rolnych na bardziej efektywne i dostosowane do potrzeb rynku rolniczego.

2.6 Sfera społeczna

2.6.1 Sytuacja demograficzna i społeczna

Struktura demograficzna ludności i analiza rozwoju zaludnienia stanowi podstawę budowy prognozy potrzeb społecznych, na których opierać się będzie polityka rozwoju gminy. Procesy demograficzne decydują o dynamice rozwoju gminy, jego dynamice oraz o skali potrzeb w sferze rynku pracy, mieszkań i całej grupy inwestycji społecznych, jak przedszkola, szkoły, opieka społeczna itp.

Według danych ewidencyjnych (stan na dzień 30.09.2004 r.) obszar gminy zamieszkuje **4 705 osób**. Miejscowości: Pogrzebień, Kobyla i Rzuchów zamieszkuje najwięcej osób gminy – tj. około 70 % ogółu mieszkańców gminy natomiast najmniej osób zamieszkuje w miejscowości Łańce (11 % ogółu).

Gęstość zaludnienia w gminie wynosi ok. 178 mieszkańców/km² (dla porównania: w powiecie raciborskim jest ono równe 219 mieszkańców /km², a w całym województwie – 382 mieszkańców /km²).

W gminie obserwuje się spadek liczby ludności, zgodnie z danymi US w Katowicach w latach 2000–2003 r. liczba ludności w gminie zmalała o 1,5 %, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Ważniejsze dane odnośnie ludności wg US w Katowicach

Wyszczególnienie		2000	2001	2002	2003
Ludność	ogółem	4705	4721	4659	4634
	w tym kobiety	2401	2412	2351	2352
Ludność w wieku	przedprodukcyjnym	1070	1038	1099	1050
	produkcyjnym	2915	2948	2834	2859
	poprodukcyjnym	720	735	726	725
Przyrost naturalny		-9	-5	-5	-33
Urodzenia		46	41	41	26
Zgony		55	46	46	59
Napływ ludności ogółem		85	60	55	66
Odływ ludności ogółem		80	33	46	50
Saldo migracji ogółem		2	32	18	15
Saldo migracji zagranicznych		3	-5	-9	1

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

Pod względem ekonomicznych grup wieku, struktura społeczeństwa gminy w 2003 r. przedstawia się następująco: 22,7 % ogółu mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym, 61,70 % - w wieku produkcyjnym i 15,6 % w wieku poprodukcyjnym.

W porównaniu do lat poprzednich struktura społeczeństwa gminy nie ulega większym zmianom. Zgodnie z przeprowadzoną przez Główny Urząd Statystyczny prognozą demograficzną na lata 2002 – 2030 dla powiatu raciborskiego prognozuje się w perspektywie roku 2030 spadek ludności o 23 %.

Spadek ludności będzie wynikać głównie z obniżającego się przyrostu naturalnego (w 2030 r. prognozuje się go na poziomie -587 osób. W przypadku salda migracji będzie występować korzystniejsza sytuacja – napływ ludności będzie większy od odpływu ludności w powiatu (tj. saldo migracji będzie wynosić 367 osób).

Przewiduje się, iż analogiczna sytuacja będzie występować w gminie Kornowac.

Jednocześnie, należy nadmienić, iż dotychczasowa oraz planowana polityka władz gminy w kierunku rozbudowy infrastruktury społecznej i komunalnej w powiązaniu z korzystną lokalizacją oraz walorami środowiskowymi mogą przyczynić się do zatrzymania lub odwrócenia niekorzystnych prognoz demograficznych. Dominującym czynnikiem w tym zakresie będą ruchy migracyjne osób, głównie z obszarów silnie zurbanizowanych np. aglomeracji katowickiej.

2.6.2 Warunki mieszkaniowe

W gminie tereny zabudowy mieszkaniowej to głównie budownictwo indywidualne o niskiej intensywności zabudowy.

Według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach liczba mieszkań w 2003 roku wynosiła 1 332 i w porównaniu do roku poprzedniego było to o około 10 % więcej. Średnia liczebność gospodarstwa domowego wynosiła 3,5 osoby na 1 mieszkanie i była porównywalna ze średnią w województwie.

W tabeli poniżej przedstawiono zasoby mieszkaniowe w gminie Kornowac.

Tabela 4. Ilość i powierzchnia mieszkań w gminie

Lp.	Wyszczególnienie	2002	2003
1.	Liczba mieszkań [szt.]	1 212	1 332
2	Powierzchnia mieszkań [m ²]	128 966	140 416
3	Zasoby mieszkaniowe stanowiące mienie gminy [m ²]	390	418
4	Liczba mieszkań oddanych do użytku [szt.]	6	14
5	Powierzchnia mieszkań oddanych do użytku [m ²]	710	2 224
6	Liczba budynków oddanych do użytku [szt.], w tym budownictwa indywidualnego	9 9	16 15

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

2.6.3 Warunki i jakość życia mieszkańców

Strukturę osadnictwa gminy tworzy 5 sołectw, gdzie najbardziej zurbanizowaną miejscowością jest Kornowac, siedziba Urzędu Gminy.

Ze względu na swe położenie gmina posiada wiele walorów turystyczno – krajoznawczych w szczególności w jej północnej części wchodzącej w skład Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe”.

Warunki naturalne jak i sąsiedztwo dużych ważnych ośrodków regionalnych takich jak Racibórz, Rybnik sprzyjają inwestycjom w zakresie budownictwa jednorodzinnego jak i rozwoju turystyki na jej terenie.

Atutem gminy ponadto jest zwarta zabudowa utrzymywana w dobrym stanie technicznym i estetycznym.

Gmina posiada również pełną infrastrukturę wodociągową i telefoniczną oraz częściowo gazyfikacyjną obsługującą dwa sołectwa: Kornowac, Pogrzebień.

W zakresie infrastruktury niezbędne jest jednak wyposażenie w system odbioru ścieków sanitarnych jak i usprawnienie połączeń drogowych umożliwiających sprawną komunikację na poziomie lokalnym jak i ponadlokalnym.

2.6.4 Oświata i kultura

Stan wyposażenia w infrastrukturę społeczną decyduje w dużej mierze o rozwoju gospodarczym danego obszaru oraz aktywności społecznej w danym środowisku. Dobra struktura sprzyja korzystnym zmianom warunków życia na wsi.

Na bazę edukacyjną w gminie Kornowac składają się:

- 3 szkoły podstawowe z 18 oddziałami,
- 1 gimnazjum z 8 oddziałami,
- 4 przedszkola z 6 oddziałami.

W roku szkolnym 2002/2003 z obiektów dydaktycznych skorzystała następująca ilość dzieci i młodzieży:

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Placówki	Uczniowie	Absolwenci
Szkoły podstawowe	338	60
Gimnazjum	200	71

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

W gminie działają dwie biblioteki publiczne posiadające łącznie księgozbiór w ilości 21 485 woluminów z czego w ciągu 2003 roku wypożyczono 5 404 pozycji. W roku 2003 z bibliotek skorzystało 507 czytelników co stanowi zaledwie ok. 10 % społeczności gminnej.

Działalność kulturalną (zespoły taneczne, recytatorskie, muzyczne, kółka wokalne, chóry, zajęcia świetlicowe z dziećmi) prowadzą domy kultury oraz świetlice wiejskie:

Na terenie gminy działają dwa ośrodki kultury oraz świetlice:

- Wiejski Dom Kultury – Kobyła, ul. Główna,
- Wiejski Dom Kultury – Pogrzebień, ul. Pamiętki 4,
- świetlica w Łąncach - lokal o powierzchni 620 m²,
- świetlica w Rzuchowie - lokal o powierzchni 590 m².

Budynki, w których funkcjonują gminne ośrodki kultury wymagają modernizacji i doposażenia.

2.6.5 Rynek pracy

Głównym problemem społeczno-gospodarczym gminy jest bezrobocie.

W gminie Kornowac według danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach (WUP) w miesiącu grudniu 2003r. liczba bezrobotnych wynosiła 181 osób, z czego 61,9 % to kobiety. Natomiast pod koniec września 2004 r. liczba bezrobotnych spadła do 167 osób i w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmniejszyła się o 3,7 %.

Ważniejsze dane odnośnie bezrobotnych w gminie Kornowac w latach 2001 – 2004 przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 5. Ważniejsze dane odnośnie bezrobotnych w gminie Kornowac

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych					
	XII.2001	XII.2002	XII.2003	IX.2003	IX.2004	
Bezrobotni ogółem	183	216	181	207	167	
w tym kobiety	150	129	112	130	111	
Wykształcenie bezrobotnych	wyższe	4	10	12	11	4
	policealne i średnie zawodowe	45	56	50	62	50
	średnie ogólnokształcące	10	14	7	12	11
	zasadnicze zawodowe	85	83	66	70	58
	gimnazjum i pozostałe	39	53	46	52	44
Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	59	99	88	97	83	
Bezrobotni do 24 lat	98	109	98	113	73	
Stopa bezrobocia dla powiatu [%]	13,0	14,1	13,8	13,8	13,4	

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach i Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu

Klasyfikując bezrobotnych wg posiadanego wykształcenia największy odsetek na koniec września 2004 r. stanowili bezrobotni z wykształceniem zawodowym – 34,7 %, średnim zawodowym – 29,9 % i podstawowym – 26,4 %. W najkorzystniejszej sytuacji na rynku pracy pozostawały osoby o wykształceniu wyższym (2,4%). Struktura bezrobocia uwzględniająca bezrobocie w porównaniu do analogicznego okresu 2003 r. nie uległa zmianom za wyjątkiem ilości osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem – w tej grupie osób nastąpił spadek o ok. 3%.

Zauważalna jest również poprawa sytuacji wśród osób poszukujących pracy w wieku do 24 lat – w tej grupie bezrobotnych odnotowano spadek o około 11 %.

Biorąc pod uwagę czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych największy odsetek (49,7%) stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Na terenie powiatu raciborskiego stopa bezrobocia na 30.09.2004r.⁴ wynosiła 13,4 % i była niższa od średniej wojewódzkiej wynoszącej 16,8 %.

Mimo systematycznego spadku poziomu bezrobocia w gminie (jak i w województwie) deficyt pracy pozostaje jednak dalej jednym z głównych problemów społeczno-ekonomicznych.

Ilość osób pracujących na koniec 2003 r. wynosił w gminie 191 osób (według faktycznego miejsca zamieszkania) stanowiąc ok. 7 % mieszkańców w wieku produkcyjnym i w porównaniu do roku 2002 nastąpił spadek o 1,9 %.

Ludność znajdowała zatrudnienie w większości w usługach nierynkowych, co z punktu widzenia gospodarki rynkowej jest zjawiskiem niekorzystnym. Sytuację powyższą przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Pracujący w gospodarce narodowej w latach 2001 - 2003

Wyszczególnienie	2001	2002	2003
Ogółem	234	245	191
<i>w tym kobiety</i>	<i>163</i>	<i>171</i>	<i>139</i>
Sektor rolniczy	14	7	1
Sektor przemysłowy	11	10	1
Usługi rynkowe	71	103	53
Usługi nierynkowe	138	125	136
<i>Sektor prywatny</i>	<i>74</i>	<i>104</i>	<i>43</i>
<i>Sektor publiczny</i>	<i>160</i>	<i>141</i>	<i>148</i>

Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

2.6.6 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

W gminie Kornowac grupami społecznymi wymagającymi wsparcia są wszystkie osoby, które mają największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia, są to:

- bezrobotne kobiety (ponad 66 % ogółu bezrobotnych),
- osoby bez kwalifikacji zawodowych (ponad 61 % ogółu bezrobotnych),
- bezrobotni długotrwale pozostających bez pracy (około 49 % ogółu bezrobotnych).

Osoby te powinny być poddane stałym działaniom aktywizującym (przyuczanie do zawodu i przekwalifikowania). Realizacja aktywnych programów rynku pracy, jak również programów specjalnych, mających m.in. na celu dofinansowanie działalności gospodarczej podejmowanej przez bezrobotnych służy trwałej aktywizacji bezrobotnych.

⁴ Dane skorygowane przez GUS z 22.10.2004 r.

2.6.7 Identyfikacja problemów

Główne problemy występujące w gminie wymagające rozwiązania obejmują następujące kategorie:

1) Infrastruktura techniczna

- a) gospodarka wodno-ściekowa,
 - brak systemu odprowadzania ścieków sanitarnych,
 - niezadowolający stan techniczny infrastruktury wodociągowej w sołectwach Kornowac i Pogrzebień (wodociągi stalowe 23%),
- b) infrastruktura drogowa,
 - niedostateczny poziom techniczny infrastruktury drogowej,
 - niedostateczna ilość ścieżek rowerowych,
 - niewystarczająca sieć dróg lokalnych,
- c) infrastruktura gazowa (wymaga dalszego rozwoju).

2) Sytuacja społeczno-ekonomiczna gminy

- a) rynek pracy,
 - niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych,
 - duży odsetek bezrobotnych kobiet,
- b) niezadowolający stan infrastruktury edukacyjnej i oświatowej,
- c) bierność i mała aktywność zawodowa mieszkańców,
- d) potencjalne zagrożenie patologią i przestępczością.

3) Gospodarka

- a) Rolnictwo,
 - niewielka liczba gospodarstw rolnych produkujących „zdrową żywność”- ekologicznych,
 - wysoki udział gleb niskoprodukcyjnych,
 - słabo rozwinięty sektor usług rolniczych,
 - niska rentowność gospodarstw rolnych,
- b) przemysł i usługi,
 - brak nowych inwestycji i nowych miejsc pracy.

4) Turystyka

- a) brak infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej,
 - niedobór obiektu wypoczynkowo-turystycznego, niedobór obiektów sportowych o odpowiednim standardzie usług, brak miejsc parkingowych dla autobusów, niedobór ścieżek edukacyjnych,
 - brak wyznaczonych i oznakowanych ścieżek rowerowych,
 - brak gospodarstw agroturystycznych,
- b) niewystarczające wykorzystanie bogactwa przyrodniczego i kulturowego jako atrakcji turystycznych,
 - niedoinwestowanie obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe i eksponujących elementy dziedzictwa kulturowego gminy.

5) Kształtowanie przestrzeni i środowiska naturalnego

- a) ochrona zasobów środowiska (m.in. odprowadzanie nieczyszczonych ścieków komunalnych bezpośrednio do cieków powierzchniowych).

6) Gospodarka odpadami

- a) występowanie „dzikich” wysypisk odpadów.

3 KIERUNKI ROZWOJU GMINY I ZWIĄZANE Z TYM ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

3.1 Celowość zadań planowanych do realizacji

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę stanu oraz przyjęte kierunki rozwoju zapisane w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Kornowac* przyszłościowy rozwój gminy opierać się głównie będzie na:

- rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich, w tym usług i przetwórstwa rolno-spożywczego
- turystyce i rekreacji,
- osadnictwie.

Poniżej przedstawiono cele strategiczne, które warunkować będą dalszy rozwój gminy:

I. CEL GŁÓWNY ROZWOJU GMINY

Poprawa jakości życia mieszkańców i rozwój gospodarczy gminy

II. CELE STRATEGICZNE, GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU I DZIAŁANIA:

1 Poprawa infrastruktury technicznej

1.1 Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej

1.1.1 *Budowa systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych*

1.1.2 *Poprawa stanu technicznego istniejącego systemu zaopatrzenia ludności w wodę*

1.2 Unowocześnienie systemu komunikacyjnego

1.2.1 *Budowa nowych odcinków dróg uzupełniających istniejącą sieć drogową*

1.2.2 *Poprawa stanu technicznego istniejącej infrastruktury drogowej*

1.3 Usprawnienie gospodarki odpadami komunalnymi

1.3.1 *Likwidacja dzikich wysypisk śmieci*

1.3.2 *Egzekwowanie przepisów prawa w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminie*

1.4 Poprawa infrastruktury teletechnicznej

1.4.1 *Rozwój systemów teleinformatycznych*

1.5 Wykorzystanie ekologicznych źródeł energii

1.5.1 *Rozwój sieci gazowniczej (w sołectwach Kobyła, Łańce, Rzuchów)*

1.5.2 *Wspieranie działań mających na celu wykorzystanie ekologicznych źródeł energii*

2 Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej w gminie

2.1 Wykorzystanie walorów turystycznych gminy

2.1.1 *Rozwój bazy turystycznej*

2.1.2 *Rozwój bazy towarzyszącej turystyce (gastronomia, parkingi, miejsca do biwakowania)*

2.1.3 *Wspieranie rozwoju agroturystyki*

2.1.4 *Budowa ścieżek rowerowych i wytyczanie szlaków turystycznych.*

2.1.5 *Organizowanie imprez sportowych o charakterze ponadlokalnym*

2.2 Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

2.2.1 *Tworzenie infrastruktury dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*

2.2.2 *Popieranie małej i średniej przedsiębiorczości pozarolniczej*

2.2.3 *Nawiązanie współpracy z gminami ościennymi w zakresie tworzenia instytucji otoczenia biznesu i strefy przedsiębiorczości*

2.3 Stymulowanie restrukturyzacji rolnictwa

2.3.1 *Wspieranie modernizacji gospodarstw rolnych i promowanie różnorodności w produkcji rolnej*

2.3.2 *Wspieranie inicjatyw zmierzających do intensyfikacji tradycyjnych kierunków produkcji*

2.3.3 *Wspieranie tworzenia gospodarstw ekologicznych*

2.3.4 *Wspieranie procesu restrukturyzacji sfery usług dla potrzeb rolnictwa oraz tworzenie warunków dla nowych podmiotów w tej dziedzinie*

2.3.5 *Zalesianie słabych gruntów*

2.3.6 *Wspieranie melioracji gruntów rolnych*

3 Zapewnienie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i ochrona wartości kulturowych

3.1 Ochrona zasobów naturalnych gminy

3.1.1 *Poprawa jakości wód powierzchniowych*

3.1.2 *Ochrona zasobów wód podziemnych*

3.1.3 *Niwelowanie zagrożeń wywołanych zanieczyszczeniami obszarowymi z terenów rolniczych*

3.1.4 *Poprawa systemu melioracyjnego oraz odwodnienia terenów rolnych i zurbanizowanych*

3.1.5 *Ochrona ciągów ekologicznych*

3.1.6 *Wspieranie działań mających na celu poprawę jakości powietrza*

3.1.7 *Ochrona obiektów wartościowych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym*

3.2 Ochrona wartości historycznych i kulturowych

3.2.1 *Ochrona obiektów wartościowych pod względem historycznym i kulturowym*

4 Zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania

4.1 Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia mieszkańców gminy

4.1.1 *Poprawa bazy edukacyjnej gminy, w tym poprawa wyposażenia szkół w środki dydaktyczne*

4.1.2 *Poprawa bazy kulturowej*

4.2 Zapewnienie odpowiedniego poziomu opieki społecznej

4.2.1 *Wspieranie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się opieką społeczną*

4.3 Zapewnienie zasobów mieszkaniowych

4.3.1 *Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego*

4.3.2 *Prowadzenie aktywnej polityki w zakresie estetyzacji zabudowy i zagospodarowania wsi oraz poszczególnych posesji*

3.2 Lista zadań

Lista zadań do realizacji w bezpośredniej bądź dalszej przyszłości powstała na podstawie analizy celów rozwoju Gminy Kornowac oraz czynników warunkujących jej rozwój, tj.:

- stan środowiska,
- stan infrastruktury technicznej ochrony środowiska,
- występowanie obszarów i obiektów cennych przyrodniczo i krajobrazowe,
- jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- dotychczasowe zagospodarowanie i uzbrojenie terenu gminy,
- dostępność komunikacyjna,
- usytuowanie gminy (bliskość znaczących ośrodków miejskich, terenów przemysłowych).

Zadania te, pogrupowane tematycznie, a w dalszej części opracowania ułożone według kryterium ważności, rozwiązywane będą poprzez realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Dla każdego projektu realizowanego w latach 2004-2006 określone zostały ramy czasowe jego realizacji, a także źródła finansowania, oczekiwane rezultaty oraz instytucje odpowiedzialne za wdrażanie projektu.

Zakłada się, że niewykonanie wszystkich planowanych zadań w latach 2004-2006 powoduje przesunięcie ich realizacji na lata następne.

Realizacja zadań przyczyni się do poprawy stanu infrastruktury technicznej, infrastruktury turystycznej, kulturalnej i społecznej służącej rozwojowi gminy oraz aktywizacji społecznej i gospodarczej obszaru gminy.

4 REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Zadania przyjęte w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006 i po 2006 r. przyczynią się do poprawy stanu w następujących kluczowych kierunkach rozwoju, których realizacja jest zgodna z celami i kierunkami rozwoju gminy nakreślonymi w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kornowac* oraz z przeprowadzoną diagnozą strategiczną.

Realizacja zaplanowanych zadań będzie miała na celu:

- **Rozwój infrastruktury technicznej, w tym uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,**
- **Unowocześnienie systemu komunikacyjnego,**
- **Wykorzystanie walorów turystycznych gminy,**
- **Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,**
- **Ochronę zasobów naturalnych gminy**
- **Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia mieszkańców gminy.**

Realizacja zadań wpłynie na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru gminy.

Sprawą priorytetową na dzień dzisiejszy jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, tj. budowa spójnego systemu kanalizacji sanitarnej i unowocześnienie infrastruktury drogowej oraz zadania związane z unowocześnieniem bazy edukacyjnej i kulturalnej gminy.

Harmonogram realizacji działań przedstawiono w zestawieniu poniżej.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Tabela 7. Planowany harmonogram realizacji zadań na lata 2004 – 2006 i po 2006 r.

Nr zadania	Dziedzina interwencji	Nr działania ZPORR	Wyszczególnienie zadań	Koszt [zł]	Okres realizacji			
					2004	2005	2006	po 2006
I	34, 33	3.1	Rozwój infrastruktury technicznej					
I.1	345		Budowa kanalizacji w gminie o łącznej długości 63,5 km (w tym 10 km rurociągi tłoczne) wraz z 12 przepompowniami ⁵	22 478 650				
I.2	-		Kompleksowy program uporządkowania systemu zaopatrzenia w wodę gminy Kornowac wraz z inwentaryzacją stanu istniejącego ⁶	100 000				
I.3	344		Przebudowa wodociągów obsługujących sołectwa Pogrzebień i Kornowac (wymiana stalowych wodociągów)	900 000				
I.4	344		Budowa wodociągu w Łąncach o długości ok. 1 km wraz z przepompownią	600 000				
I.5	331		Rozbudowa infrastruktury gazowej w gminie (w sołectwach Kornowac, Pogrzebień Rzuchów, Łąnce i Kobyla).	15 000 000				
A	-	-	OGÓLEM I	38 078 650				
II	31	3.1	Unowocześnienie systemu komunikacyjnego					
II.1	312		Modernizacja dróg gminnych w sołectwach: Rzuchów (ul. K. Miarki, ul. Krzyżkowicka), Kobyla (ul. Markowicka i ul. Leśna), Pogrzebień (ul. Nowa, ul. Wiejska) oraz Kornowac (ul. Starowiejska) –o łącznej powierzchni 18 500 m ²	1 850 000				
II.2	312		Budowa nowych odcinków dróg gminnych w obszarach aktywizacji społeczno – gospodarczej w sołectwach Rzuchów (ul. Dębowa, Sportowa, Pstrązka, Bukowa, Graniczna Łąkowa, Boczna), Łąnce (ul. Kozłówek, Grzybowa, Strażacka, Słoneczna), Kobyla (ul. Budzińska, Kuliga, Rzeczna, Sportowa, Brzozowa, Gajowa, Kościelna, Topolowa, Wilczok, Wypoczynkowa, Sosnowa, Krótka), Pogrzebień (ul. Jasna, Klasztorna, Jodłowa, Potoki), Kornowac (ul. Kolonia, Raciborska, Sadowa, Spokojna) i łącznej powierzchni 37 260 m ²	5 589 000				
B	-	-	OGÓLEM II	5 589 000				

⁵ Zgodnie z koncepcją uporządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gmin Porozumienia Dorzecza Górnej Odry

⁶ istnieje możliwość dofinansowania w ramach funduszu WFOŚiGW oraz NFOŚiGW

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Nr zadania	Dziedzina interwencji	Nr działania ZPORR	Wyszczególnienie zadań	Koszt [zł]	Okres realizacji			
					2004	2005	2006	po 2006
III	17	3.1	Wykorzystanie walorów turystycznych gminy					
III.1	171		Budowa ścieżek rowerowych lokalnych i tranzytowych na terenie gminy	300 000				
III.2	171, 174		Stworzenie systemu promocji turystycznej (strona www, targi, materiały promocyjne)	100 000				
III.3	171, 172		Organizacja miejsc aktywnego wypoczynku na terenie gminy: <ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek sportowo – rekreacyjny Bodek (Kobyła) na terenie otuliny PK „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” • Park sportowo – rekreacyjny Krześnioki (Pogrzebień) • Tor rowerowo – motokrosowy – (Kobyła) na terenie po byłej jednostce wojskowej tzw. „Górka” 	600 000				
C	-	-	OGÓŁEM III	1 000 000				
IV	31, 32, 33, 34, 13	3.1, 2.3	Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości					
IV.1	312, 321, 331, 34 4, 345	3.1	Kompleksowe uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz inwestycje usługowo – handlowe (Kornowac, Rzuchów)	500 000				
IV.2	13	2.3	Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej ⁷	250 000				
IV.3	113		Specjalistyczne szkolenia zawodowe w dziedzinie rolnictwa (wspieranie i rozwój rolnictwa ekologicznego, inicjatyw agroturystycznych itp.)	200 000				
D	-	-	OGÓŁEM IV	950 000				

⁷ istnieje możliwość dofinansowania zadania z funduszy EFRR w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego- Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich jak i Sektorowego Programu Operacyjnego– Rozwój Zasobów Ludzkich

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Nr zadania	Dziedzina interwencji	Nr działania ZPORR	Wyszczególnienie zadań	Koszt [zł]	Okres realizacji			
					2004	2005	2006	po 2006
V	35, 13	3.1	Ochrona zasobów naturalnych gminy					
V.1	343		Likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów komunalnych	30 000				
V.2	1308, 353		Poprawa bilansu wodnego (melioracje)	100 000				
V.3	353, 1312, 126, 127		Zalesianie terenów nie nadających się pod uprawę rolną w północnej części gminy, tj. w sołectwach Kobyla i Łańce (objętych otuliną PK „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”)	100 000				
V.4	354, 1306		Kapitalny remont zabytkowych kapliczek w sołectwach Pogrzebień i Kornowac	100 000				
V.5	332	3.1	Studium kierunków wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy wraz z analizą finansowo – ekonomiczną	200 000				
E	-	-	Ogółem V	530 000				

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Nr zadania	Dziedzina interwencji	Nr działania ZPORR	Wyszczególnienie zadań	Koszt [zł]	Okres realizacji			
					2004	2005	2006	po 2006
VI	36, 32	3.5, 3.1	Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia mieszkańców gminy					
VI.1	36	poddziałanie 3.5.1	Przebudowa szkoły podstawowej w sołectwie Kobyla	800 000				
VI.2	36		Termomodernizacja szkół podstawowych w sołectwach Rzuchów i Pogrzebień ⁸	500 000				
VI.3	36		Przebudowa budynków zespołu szkolno przedszkolnego w sołectwach Pogrzebień i Łańce (zmiana układu funkcjonalnego)	600 000				
VI.4	36		Odnowa i rozbudowa bazy sportowej na potrzeby placówek edukacyjnych (budowa boisk przy szkołach w sołectwach Kornowac, Pogrzebień, Rzuchów i Kobyla	600 000				
VI.5	321, 322	3.1	Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez doposażenie lokalnych ośrodków kultury w sprzęt audio, komputery w domach kultury w sołectwie Pogrzebień i Kobyla oraz budowę infrastruktury teleinformatycznej.	350 000				
VI.6	36		Termomodernizacja budynku Domu Kultury Kobyla	400 000				
VI.7	36		Termomodernizacja budynków wielofunkcyjnych (świetlice wiejskie, pomieszczenia OSP) w sołectwach: Rzuchów i Łańce	300 000				
VI.8	36		Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Pogrzebieniu	200 000				
VI.9	36	poddziałanie 3.5.2	Przebudowa budynku Ośrodka Zdrowia w Kornowacu	400 000				
F	-	-	Ogółem VI	4 150 000				
-	-	-	RAZEM ZADANIA I ÷ VI	53 147 650				

⁸ istnieje możliwość dofinansowania zadania w ramach funduszu WFOŚiGW oraz NFOŚiGW

5 POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego, społecznego, gospodarczo – infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie wojewódzkim jak i krajowym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji.

Program Rozwoju Lokalnego Gminy Kornowac jest zgodny z następującymi dokumentami:

- **Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015,**
- **Uzupełnieniem Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,**
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kornowac.**

5.1 Strategia Rozwoju województwa Śląskiego na lata 2000-2015

„Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 – 2015” jest podstawowym dokumentem kierunkowym, wyznaczającym priorytety i główne cele strategiczne. Realizacja strategii będzie oparta o zasadę subsydiarności (pomocniczości), co oznacza, że dopełnieniem środków własnych przeznaczonych na rozwój będzie wsparcie w ramach „Narodowej strategii rozwoju regionalnego” środkami z budżetu państwa i z funduszy Unii Europejskiej.

Ustalone do realizacji zadania, w przyjętych horyzontach czasowych, będą realizowane przez wszystkie poziomy samorządu w województwie, to jest: gminy, powiaty i samorząd województwa, a także przez podmioty publiczne, organizacje pozarządowe i sektor prywatny działający na terenie regionu.

Podstawową zasadą w tym obszarze będzie zasada partnerstwa pomiędzy władzami rządowymi, samorządowymi i sektorem prywatnym.

Gmina Kornowac położona jest w zachodnim obszarze polityki rozwojowej województwa śląskiego, który predysponowany jest do rozwoju zróżnicowanej struktury gospodarczej z dobrze rozwiniętą siecią małych i średnich przedsiębiorstw o profilu usługowym i wytwórczym. Istotnym impulsem do rozwoju gminy (jak i gmin ościennych) będzie budowa autostrady A1 oraz zagospodarowanie doliny Odry oraz obszaru Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich dla obsługi ruchu turystycznego.

5.2 Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) jest jednym z sześciu programów operacyjnych, które posłużą do realizacji Narodowego Planu Rozwoju/Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006 (NPR/PWW). ZPORR rozwija cele NPR, określając priorytety i kierunki polityki regionalnej państwa w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Realizacja tej polityki w ramach ZPORR, będzie współfinansowana z funduszy strukturalnych.

Zgodnie z zasadami programowania Funduszy Strukturalnych zostało przygotowane Uzupełnienie ZPORR. Dokument ten został przygotowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w artykule 18 Rozporządzenia Rady UE nr 1260 z dnia 12 czerwca 1999 r., wprowadzającego ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych.

Zgodnie z art. 9 w/w Rozporządzenia Rady Europejskiej Uzupełnienie Programu jest dokumentem wdrażającym strategię i priorytety programu, zawierającym szczegółowe informacje na poziomie działań, opracowanym przez kraj członkowski.

Uzupełnienie ZPORR zawiera przede wszystkim dokładne i usystematyzowane opisy działań. W Uzupełnieniu ZPORR zawarte są szczegółowe informacje dotyczące: celów działań, sposobów ich realizacji, opisu kryteriów wyboru projektów, typu beneficjentów końcowych, wielkości i form pomocy, poziomu współfinansowania projektów z uwzględnieniem udziału środków pochodzących z Unii Europejskiej i środków publicznych, wskaźników monitorowania oraz trybu rozpatrywania wniosków.

Uzupełnienie ZPORR zawiera, między innymi, działania: DZIAŁANIE 3.1. Obszary wiejskie oraz DZIAŁANIE 3.5. Lokalna infrastruktura społeczna obejmujące swoim zakresem działania w ramach niniejszego planu rozwoju lokalnego.

W ramach działań przewidziane do realizacji są projekty, które mają wpływ na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego projektem oraz tworzą warunki dla trwałego wzrostu zatrudnienia.

W ramach Priorytetu 3 zgodnie z Uzupełnieniem ZPORR, do realizacji przewiduje się projekty inwestycyjne, wynikające z planów/programów rozwoju lokalnego przygotowanych w formule partnerstwa na poziomie gminnym, międzygminnym (np. przez związki gmin) lub powiatowym. Plany te powinny zawierać co najmniej: opis aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze objętym planem, opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2004-2006, plan finansowy na lata 2004-2006.

5.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kornowac

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kornowac jest dokumentem planistycznym umożliwiającym prowadzenie polityki przestrzennej na obszarze gminy Kornowac.

Zgodnie z powyższym, studium określa cele i kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Kornowac:

Cele:

- A. Zrównoważony rozwój gminy
- B. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego
- C. Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego z uwzględnieniem tradycji i tożsamości kulturowej regionu
- D. Stworzenie warunków dla rozwoju głównych funkcji gminy, jakimi jest rolnictwo a także uzupełniającej funkcji jaką jest turystyka i rekreacja
- E. Poprawa życia mieszkańców gminy

Kierunki rozwoju:

- 1. Racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem jego ochrony
- 2. Optymalne wykorzystanie najciekawszych obiektów i obszarów środowiska kulturowego gminy, budowę ścieżek rowerowych oraz rozwinięcie infrastruktury turystycznej dla obsługi turystyki i wypoczynku
- 3. Poprawa wyposażenia sołectw w obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i społecznej
- 4. Umożliwienie rozwoju działalności handlowo-produkcyjnej i usługowej inwestorów
- 5. Systematyczna modernizacja i uzupełnienie sieci dróg w gminie oraz poprawa parametrów technicznych tych dróg

6 OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana sprawdzeniu na poszczególnych etapach, na koniec każdego okresu programowania (2004 – 2006). Kontroli podlegać będzie stopień realizacji poszczególnych celów, monitorowanie postępu wdrażania zaplanowanych działań, ich zgodności z harmonogramem, sposób finansowania oraz rezultaty.

W wyniku wdrożenia działań zaplanowanych w latach 2004 – 2006 przewiduje się osiągnięcie następujących efektów:

- wzrost poziomu skanalizowania gminy,
- poprawa infrastruktury drogowej,
- poprawę bazy oświatowej i kulturowej,
- poprawę bazy sportowo - rekreacyjnej,
- wzrost ilości nowych inwestycji w gminie,
- zmniejszenie zjawiska bezrobocia,
- poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

W celu ułatwienia nadzoru i kontroli efektów zrealizowanych działań ważne jest wprowadzenie zestawu obiektywnych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy w realizacji programu w poszczególnych obszarach strategicznych. Przykłady wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania zostały przedstawione poniżej:

Ø Rozwój infrastruktury technicznej:

Produkty:

- § długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej,
- § długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej,
- § liczba wybudowanych przepompowni ścieków,
- § długość wybudowanej sieci wodociągowej,
- § długość zmodernizowanej sieci wodociągowej,

Rezultaty:

- § liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej,
- § liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej,
- § długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy,
- § powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej,
- § liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej,
- § długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy,
- § powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej,
- § liczba osób korzystających z sieci wodociągowej,
- § długość sieci wodociągowej na terenie gminy,
- § stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie,
- § powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej,

Oddziaływania:

- § ilość wody konsumowanej (w okresie 1 roku),
- § ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych (w okresie 1 roku),
- § stosunek nowouzbrojonych terenów do wszystkich terenów inwestycyjnych w gminie.

Ø Unowocześnienie systemu komunikacyjnego:

Produkty:

- § długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg gminnych,
- § liczba wybudowanych/zmodernizowanych skrzyżowań,
- § liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej

Rezultaty:

- § powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów,
- § średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci,
- § nośność wybudowanej/zmodernizowanej drogi,
- § nośność drogi,
- § natężenie ruchu na drodze,
- § liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej,

Oddziaływania:

- § nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi,
- § liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku),
- § liczba wypadków drogowych (w okresie 1 roku).

Ø Wykorzystanie walorów turystycznych gminy:

Produkty:

- § długość wybudowanych/ zmodernizowanych ścieżek rowerowych,
- § długość wybudowanych/ zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych,
- § powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej,
- § lokalne punkty informacji kulturalnej i turystycznej,
- § nowe miejsca noclegowe,

Rezultaty:

- § Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki,
- § Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami,
- § Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych,
- § Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej,
- § Liczba nowych przedsiębiorstw na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta,

Oddziaływania:

- § liczba nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat),
- § liczba nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat),
- § liczba turystów na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku),
- § liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki,
- § stałe miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki,
- § wielkość migracji w gminie.

Ø Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości:

Produkty:

- § liczba edycji kursów i szkoleń,
- § liczba godzin szkoleniowych z uwzględnieniem następujących modułów: praktycznego, teoretycznego i ogólnego,
- § liczba osób objętych szkoleniem z uwzględnieniem następujących grup: kobiety, rolnicy (wraz z domownikami) oraz osoby pracujące w rolnictwie,
- § liczba osób korzystających z informacji zawodowej w ramach projektu z uwzględnieniem następujących grup: kobiety, rolnicy (wraz z domownikami) oraz osoby pracujące w rolnictwie,

Rezultaty:

- § liczba osób, które podjęły zatrudnienie poza rolnictwem w wyniku pośrednictwa pracy z uwzględnieniem następujących grup: kobiety, rolnicy (wraz z domownikami) oraz osoby pracujące w rolnictwie,
- § liczba osób, które zmieniły swój status na skutek doradztwa z uwzględnieniem następujących grup: kobiety, rolnicy (wraz z domownikami) oraz osoby pracujące w rolnictwie,

Oddziaływania:

- § udział osób, które zdobyły zatrudnienie poza rolnictwem w ogólnej liczbie uczestników projektu z uwzględnieniem następujących grup: kobiety, rolnicy (wraz z domownikami) oraz osoby pracujące w rolnictwie,
- § liczba miejsc pracy poza rolnictwem na obszarach wiejskich obsadzonych przez osoby przekwalifikowane,
- § liczba nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat).

Ø Ochronę zasobów naturalnych gminy:

Produkty:

- § liczba zlikwidowanych składowisk odpadów,
- § powierzchnia zlikwidowanych składowisk odpadów,
- § objętość zlikwidowanych składowisk odpadów,

Rezultaty:

- § ilość odpadów poddawanych recyklingowi,

Oddziaływania:

- § liczba zlikwidowanych składowisk odpadów (w okresie 2 lat),

Ø Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia mieszkańców gminy:

Produkty

- § liczba zmodernizowanych przedszkoli,
- § powierzchnia zmodernizowanych przedszkoli,
- § liczba zmodernizowanych szkół,
- § powierzchnia zmodernizowanych szkół,
- § liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów sportowych,
- § liczba obiektów sportowych,
- § powierzchnia wybudowanych/zmodernizowanych obiektów sportowych,

- § liczba zakupionego sprzętu na potrzeby obiektów sportowych/dydaktycznych/społeczno-educacyjnych,
- § liczba obiektów wyposażonych w sprzęt sportowy/dydaktyczny/społeczno-educacyjny
- § powierzchnia obiektów wyposażonych w sprzęt sportowy/dydaktyczny/społeczno-educacyjny,
- § liczba zakupionego sprzętu komputerowego,
- § liczba systemów komputerowych,
- § liczba stanowisk z dostępem do szerokopasmowego internetu,
- § liczba budynków poddanych termoizolacji,
- § powierzchnia budynku poddana termoizolacji,

Rezultaty:

- § liczba dzieci w przedszkolach korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury,
- § liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury educacyjnej,
- § liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-educacyjnej,

Oddziaływania:

- § liczba osób, które ukończyły na miejscu szkołę podstawową,
- § liczba uczniów korzystających tygodniowo z infrastruktury społeczno-educacyjnej,
- § liczba osób tygodniowo korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach),
- § liczba imprez sportowych,
- § liczba uczestników imprez sportowych,
- § liczba danych przesyłanych w sieci szerokopasmowej obiektu/institucji.

7 PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Efektywne pozyskiwanie funduszy strukturalnych wymaga zabezpieczenia w budżecie gminy 25 % kosztów kwalifikowanych.

Zakłada się, że niewykonanie wszystkich planowanych zadań w latach 2004-2006 powoduje przesunięcie ich realizacji na lata następne.

W poniższej tabeli (Tabela 8) przedstawiono wykonania, plan oraz prognozę budżetu gminy do końca roku 2006.

Z przedstawionych w niej danych wynika, iż w latach 2002-2004:

- dochody własne stanowiły średnio 32,4% dochodów budżetu,
- udział w podatku dochodowym będącym dochodem budżetu państwa stanowił średnio 14,9% dochodów budżetu,
- subwencje stanowiły średnio 42,6% dochodów budżetu,
- dotacje stanowiły średnio 10,1% dochodów budżetu,
- wydatki bieżące stanowiły średnio 81,0% wydatków z budżetu,
- wydatki majątkowe (inwestycyjne) stanowiły średnio 19,0% wydatków budżetu, tj. powyżej średniej krajowej wynoszącej ok. 15%,
- wskaźnik obsługi zadłużenia liczony jako (rata kredytów i pożyczek + odsetki)/dochody budżetu w roku bieżącym) w żadnym roku nie przekroczył wartości granicznej wynoszącej 15% dochodów budżetu,
- budżet w niewielkim stopniu posiłkuje się kredytami: wskaźnik możliwości zadłużenia liczony jako (kwota zadłużenia/dochody budżetu w roku bieżącym) w żadnym roku nie przekracza wartości granicznej wynoszącej 60% dochodów budżetu.

Ogólnie kondycję budżetu gminy Kornowac w analizowanym okresie realizacji planowanych zadań uznać należy za dobrą: wydatki majątkowe w gminie kształtują się na poziomie wyższym od średniej krajowej, a zadłużenie gminy w analizowanym okresie nie przekracza 17% dochodów budżetu (przy dopuszczalnych 60%).

Przy ubieganiu się o dofinansowanie projektów środowiskowych w ramach priorytetu 3 ZPORR, **działania 3.1** należy mieć na uwadze kryterium finansowe, tzn. wartość całkowita projektu nie może przekraczać 1 mln euro. W związku z powyższym inwestycje w zakresie rozwoju systemu odbioru ścieków, rozwoju infrastruktury drogowej oraz gazowej zostaną podzielone na etapy.

W tabeli 9 przedstawiono plan finansowy na lata 2004-2006 ze wskazaniem źródeł finansowania.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Tabela 8. Budżet Gminy Kornowac

Wyszczególnienie	Wykonanie 2002	Wykonanie 2003	Plan 2004 po zmianach	Prognoza 2005	Prognoza 2006
DOCHODY OGÓŁEM	6 331 423	9 034 519	8 052 922	7 445 156	7 567 694
DOCHODY	6 134 475	7 909 499	7 332 809	7 445 156	7 567 694
własne	1 989 137	2 384 069	2 547 631	2 611 322	2 676 605
udział w podatku dochodowym stanowiącym dochód budżetu państwa	853 728	944 402	1 376 331	1 431 384	1 488 640
subwencje	2 872 339	3 199 014	3 045 272	3 038 875	3 038 875
dotacje	419 271	1 382 014	363 575	363 575	363 575
PRZYCHODY	196 948	1 125 020	720 113	0	0
w tym kredyt/pożyczka	196 948	910 187	220 000	0	0
inne rozliczenia krajowe	0	214 833	500 113	0	0
WYDATKI OGÓŁEM	5 378 714	7 590 004	6 676 591	7 445 156	7 567 694
WYDATKI	5 378 714	7 475 267	6 219 091	6 987 656	7 110 194
Wydatki bieżące	4 664 601	4 898 945	5 881 616	6 028 656	6 179 373
<i>w tym na obsługę długu</i>	20 242	59 135	110 500	110 500	110 500
Wydatki majątkowe	714 113	2 576 322	337 475	959 000	930 822
<i>w tym inwestycyjne</i>	714 113	2 576 322	337 475	959 000	930 822
ROZCHODY	0	114 737	457 500	457 500	457 500
<i>w tym spłata kredytów/pożyczek</i>	0	114 737	457 500	457 500	457 500
Deficyt	755 761	434 232	1 113 718	457 500	457 500
WYNIK	952 709	1 444 515	1 376 331	0	0
Kwota zadłużenia na koniec okresu	496 948	1 292 398	1 054 898	597 398	139 898
Wskaźnik obsługi zadłużenia (<15%)	0,3%	2,2%	7,7%	7,6%	7,5%
Wskaźnik zadłużenia (<60%)	8,1%	16,3%	14,4%	8,0%	1,8%

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

Tabela 9. Plan finansowy na lata 2004-2006 oraz po 2006 r.

LP	Nazwa projektu	Całkowity koszt		Budżet gminy		Budżet państwa		Środki Unii Europejskiej		Inne	
		zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł	
I Rozwój infrastruktury technicznej											
I.1	Budowa kanalizacji w gminie	22 478 650	15	3 371 798	10	2 247 865	75	16 858 987	0	0	
I.2	Kompleksowy program uporządkowania systemu zaopatrzenia w wodę gminy Kornowac wraz z inwentaryzacją stanu istniejącego	100 000	50	50 000	0	0	0	0	50	50 000	
I.3	Przebudowa wodociągów obsługujących sołectwa Pogrzebień i Kornowac	900 000	15	135 000	10	90 000	75	675 000	0	0	
I.4	Budowa wodociągu w Łańcach	600 000	15	90 000	10	60 000	75	450 000	0	0	
I.5	Rozbudowa infrastruktury gazowej w gminie – inwestycja będzie realizowana po 2006 r.	15 000 000	15	2 250 000	10	1 500 000	75	11 250 000	0	0	
A	Ogółem I	39 078 650	-	5 946 798	-	3 897 865	-	29 233 987	-	0	
II Unowocześnienie systemu komunikacyjnego											
II.1	Modernizacja dróg gminnych w sołectwach: Rzuchów, Kobyła, Pogrzebień oraz Kornowac	1 850 000	15	277 500	10	185 000	75	1 387 500	0	0	
II.2	Budowa nowych odcinków dróg gminnych w obszarach aktywizacji społeczno – gospodarczej w sołectwach Rzuchów, Łańce, Kobyła, o łącznej powierzchni 37 260 m ²	5 589 000	15	838 350	10	558 900	75	4 191 750	0	0	
B	Ogółem II	7 439 000	-	1 115 850	-	743 900	-	5 579 250	-	0	

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

LP	Nazwa projektu	Całkowity koszt	Budżet gminy		Budżet państwa		Środki Unii Europejskiej		Inne	
		zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł
III	Wykorzystanie walorów turystycznych gminy									
III.1	Budowa ścieżek rowerowych lokalnych i tranzytowych na terenie gminy	300 000	15	45 000	10	30 000	75	225 000	0	0
III.2	Stworzenie systemu promocji turystycznej	100 000	15	15 000	10	10 000	75	75 000	0	0
III.3	Organizacja miejsc aktywnego wypoczynku na terenie gminy <ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek sportowo – rekreacyjny Bodek (Kobyła) • Park sportowo – rekreacyjny Krześnioki (Pogrzebień) • Tor rowerowo – motokrosowy – (Kobyła) na terenie po byłej jednostce wojskowej tzw. „Górka” 	600 000	15	90 000	10	60 000	75	450 000	0	0
C	Ogółem III	1 000 000	-	150 000	-	100 000	-	750 000	-	0
IV	Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości									
IV.1	Kompleksowe uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz inwestycje usługowo – handlowe (Kornowac, Rzuchów)	500 000	15	75 000	10	50 000	75	375 000	0	0
IV.2	Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej ⁹	250 000	100	250 000	0	0	0	0	0	0
IV.3	Specjalistyczne szkolenia zawodowe w dziedzinie rolnictwa	200 000	25	50 000	0	0	75	150 000	0	0
D	Ogółem IV	950 000	-	375 000	-	50 000	-	525 000	-	0

⁹ istnieje możliwość dofinansowania z funduszy EFRR w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego- Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich jak i Sektorowego Programu Operacyjnego- Rozwój Zasobów Ludzkich

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

LP	Nazwa projektu	Całkowity koszt	Budżet gminy		Budżet państwa		Środki Unii Europejskiej		Inne	
		zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł
V	Ochrona zasobów naturalnych gminy									
V.1	Likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów komunalnych	30 000	15	4 500	10	3 000	75	22 500	0	0
V.2	Poprawa bilansu wodnego	100 000	15	15 000	11	10 000	75	75 000	0	0
V.3	Zalesianie terenów nie nadających się pod uprawę rolną w północnej części gminy tj. w sołectwach Kobyla i Łańce	100 000	15	15 000	10	10 000	75	75 000	0	0
V.4	Kapitałny remont zabytkowych kapliczek w sołectwach Pogrzebień i Kornowac	100 000	15	15 000	10	10 000	75	75 000	0	0
V.5	Studium kierunków wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy wraz z analizą finansowo - ekonomiczną	200 000	50	100 000	0	0	0	0	50	100 000
E	Ogółem V	530 000	-	249 500	-	33 000	-	247 500	-	0
VI	Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji i poziomu wykształcenia mieszkańców gminy									
VI.1	Przebudowa szkoły podstawowej w sołectwie Kobyla	800 000	15	120 000	10	80 000	75	600 000	0	0
VI.2	Termomodernizacja szkół podstawowych w sołectwach Rzuchów i Pogrzebień	500 000	15	75 000	10	50 000	75	375 000	0	0
VI.3	Przebudowa budynków zespołu szkolno przedszkolnego w sołectwach Pogrzebień i Łańce (zmiana układu funkcjonalnego)	600 000	15	90 000	10	60 000	75	450 000	0	0
VI.4	Odnowa i rozbudowa bazy sportowej na potrzeby placówek edukacyjnych	600 000	15	90 000	10	60 000	75	450 000	0	0

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY KORNOWAC

LP	Nazwa projektu	Całkowity koszt	Budżet gminy		Budżet państwa		Środki Unii Europejskiej		Inne	
		zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł
VI.5	Budowa społeczeństwa informacyjnego poprzez doposażenie lokalnych ośrodków kultury w sprzęt audio, komputery w domach kultury w sołectwie Pogrzebień i Kobyła oraz budowę infrastruktury teleinformatycznej.	350 000	15	52 500	10	35 000	75	262 500	0	0
VI.6	Termomodernizacja budynku Domu Kultury Kobyła.	400 000	15	60 000	10	40 000	75	300 000	0	0
VI.7	Termomodernizacja budynków wielofunkcyjnych (świetlice wiejskie, pomieszczenia OSP) w sołectwach: Rzuchów i Łańce.	300 000	15	45 000	10	30 000	75	225 000	0	0
VI.8	Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Pogrzebieniu.	200 000	15	30 000	10	20 000	75	150 000	0	0
VI.9	Przebudowa budynku Ośrodka Zdrowia w Kornowacu.	400 000	15	60 000	10	40 000	75	300 000	0	0
F	Ogółem VI	4 150 000	-	622 500	-	415 000	-	3 112 500	-	0
-	RAZEM (SUMA A ÷ F)	53 147 650		8 459 648		5 239 765		39 448 238	0	0

8 SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem ponadkadencyjnym, określającym cele i program działań na kilka lat oraz wymagającym ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces jego wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania informacyjnego i stałej komunikacji z otoczeniem poprzez konsultacje z zainteresowanymi stronami. Wdrożeniu programu towarzyszyć będzie jego ewaluacja, która będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

Ze względu na swój długookresowy charakter wdrażanie założeń Planu Rozwoju Lokalnego jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do priorytetów w zakresie uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Bezpośrednim wdrożeniem Planu Rozwoju Lokalnego zajmą się pracownicy Urzędu Gminy Kornowac oraz jednostki współpracujące z gminą w realizacji zadań. Do ich obowiązków należy:

- przygotowanie wniosków aplikacyjnych i wszystkich niezbędnych dokumentów,
- załączników i pozwoleń,
- przygotowaniem dokumentacji technicznej projektów,
- obsługa finansowa projektów,
- monitorowanie realizacji projektów,
- składanie sprawozdań z ich realizacji.

Realizatorzy zadań są odpowiedzialni, ponadto, za wybór bezpośrednich wykonawców inwestycji oraz dostawców usług i towarów, a także za wykonanie zaplanowanych i finansowanych działań niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych celów. Podmioty te odpowiadają również za gromadzenie niezbędnej dokumentacji i danych pozwalających na pełną kontrolę sposobu realizacji projektu.

9 SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

9.1 Podstawowe zadania monitoringu

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego dotyczy będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring w założeniach ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiąganych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- korygowaniu działań, w tym strategii jeśli nie przynoszą zamierzonych efektów lub jeśli nastąpią zmiany w otoczeniu obszaru objętego Planem Rozwoju Lokalnego,
- ocenie efektywności wykorzystania posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje, zwłaszcza terminowości ich zakończenia.

W gminie nie ma obecnie wyodrębnionej jednostki/ referatu do monitorowania efektów prowadzonych inwestycji. Przyjmuje się, że dla działań objętych 100% finansowaniem z budżetu gminy kontrolę prowadzi będzie pracownik właściwego referatu. Monitoring polegać będzie m.in. na przygotowywaniu okresowych, rocznych oraz końcowych raportów w trakcie trwania inwestycji. Realizacja tych zadań kontrolowana będzie również przez właściwe jednostki Urzędu Wojewódzkiego oraz inne instytucje zaangażowane w realizację konkretnego programu.

Monitoring realizacji niniejszego Planu będzie prowadzony w formie monitoringu wewnętrznego oraz zewnętrznego.

9.1.1 Monitoring wewnętrzny Planu Rozwoju Lokalnego

Wyznaczony w Urzędzie Gminy Kornowac - odpowiedzialnej za wdrożenie i realizację projektu - koordynator monitorować będzie wdrażanie projektu, w tym przygotowywać roczne i końcowe raporty monitoringowe z realizacji projektu. Raporty te będą przedkładane Radzie Gminy Kornowac.

9.1.2 Monitoring zewnętrzny Planu Rozwoju Lokalnego

Z uwagi na fakt, iż Plan Rozwoju Lokalnego zakłada jego współfinansowanie ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego wyznaczony w każdej instytucji – odpowiedzialnej za wdrożenie i realizację projektu realizowanego w ramach Programu rozwoju lokalnego - koordynator odpowiedzialny będzie również za jego monitoring zgodny z zapisami w/w dokumentu.

Zgodnie z zapisami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz jego Uzupełnieniem koordynator monitorować będzie wdrażanie projektu, w tym przygotowywać okresowe, roczne i na końcowe raporty monitoringowe z realizacji projektu i przedkładać je Instytucji Pośredniczącej (Śląski Urząd Wojewódzki).

W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring „Planu Rozwoju Lokalnego” będzie się na monitoring rzeczowy i finansowy.

Ø Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu projektu oraz umożliwi ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w Planie Rozwoju Lokalnego.

Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, podzielone na trzy kategorie:

- **wskaźniki produktu**, które odnosić będą się do rzeczowych efektów działalności. Liczone one będą w jednostkach materialnych, np. długość odbudowanych dróg; liczba budynków poddanych rewitalizacji, itp.

- **wskaźniki rezultatu**, które będą odpowiadać bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia projektu.
- **wskaźniki oddziaływania**, które obrazować będą konsekwencje projektu i programu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie będzie mogło odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z realizowanym projektem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednio), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających z realizowanego projektu (oddziaływanie pośrednie).

Do oceny wskaźników posłużą następujące źródła informacji, m.in.:

- dokumentacja powykonawcza,
- statystyka gminna,
- rejestr działalności REGON,
- badania ankietowe.

Ø Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarczy danych dotyczących finansowych aspektów realizacji projektu i programu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków.

Dane zawarte w tych raportach, obejmować będą wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych z uwzględnieniem:

- wydatków poniesionych w okresie objętym raportem,
- wydatków poniesionych od początku realizacji zadania,
- procentowy stopień realizacji zadania,
- prognozę w tym zakresie na rok następny.

System raportowania to otoczenie instytucjonalno-prawne, które tworzyć będzie warunki dla prowadzenia sprawozdawczości. Raportowanie zakładać będzie bieżący i okresowy przepływ informacji, co pozwoli na weryfikację ewentualnych nieprawidłowości w procesie wdrażania i monitorowania projektu jak i całego Planu Rozwoju Lokalnego

9.2 Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego ma służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników oddziaływania, czyli długotrwałych efektów poszczególnych projektów. Ocena ma odpowiedzieć na pytanie o trafność planowanych (przeprowadzonych lub zakończonych) w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na kwestie horyzontalne. Dokonanie oceny jest obowiązkiem beneficjentów projektu. Dla projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej rozróżnia się następujące typy ocen:

- **ex- ante** (przed realizacją programu),
- **mid-term** (w połowie okresu realizacji),

W odniesieniu do Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2006 nie przewiduje się oceny w połowie okresu realizacji, gdyż zakończenie większych inwestycji zaplanowano na rok 2006. Ocena taka zostanie sporządzona w przypadku zaistnienia takiego obowiązku.

- **ex-post** (na zakończenie programu),

W jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu danego projektu - przez dwa kolejne lata, w systemie rocznym sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników oddziaływania.

- **on-going** (bieżąca),

Ocenić tej podlegać będą poszczególne projekty w trakcie ich realizacji.

Raporty z oceny Planu Rozwoju Lokalnego oraz poszczególnych projektów sporządzane będą zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej, jednostek wdrażających fundusze unijne oraz ewentualnie innych instytucji zaangażowanych w realizację konkretnego projektu.

9.3 Promocja „Planu Rozwoju Lokalnego dlcca Gminy Kornowac”

Główną instytucją odpowiedzialną za promocję Planu Rozwoju Lokalnego, za informacje i promocję działań realizowanych w jego ramach będzie Urząd Gminy w Kornowacu.

Wszelkie materiały promocyjne powinny określać m.in. cele realizacji poszczególnych zadań w ramach planu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania projektów.

Sposoby promocji inwestycji współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie „Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych”.

Celem działań związanych z promocją Planu jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach planu a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. Grupami tymi są:

- beneficjenci projektów/mieszkańcy gminy Kornowac,
- środowisko przedsiębiorców,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczni.

W ramach promocji Programu Rozwoju Lokalnego podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

1. **Internet** – podstrona internetowa z informacjami dotyczącymi osiągnięcia programu oraz wsparcia uzyskiwanego ze strony Unii Europejskiej. Podstrona ta zawierać będzie również informacje dotyczące zaangażowania funduszy strukturalnych na rzecz rozwoju regionalnego oraz linki do stron Komisji Europejskiej dotyczącej funduszy strukturalnych.
2. **Ulotki/ biuletyny informacyjne** dla beneficjentów (poświęcone wybranym projektom),
3. **Billboardy** - informujące o zakresie realizowanego projektu i wsparciu ze strony Funduszy Strukturalnych. Billboardy będą umieszczone w miejscach inwestycji infrastrukturalnych, których całkowity koszt wynosi ponad 3 mln euro w przypadku projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Billboardy będą wyraźnie informować o zaangażowaniu funduszy Unii Europejskiej w realizację projektu. Tablica reklamowa /billboard zostanie zastąpiona tablicą pamiątkową, w ciągu 6 miesięcy od zakończenia prac inwestycyjnych.
4. **Stałe tablice pamiątkowe** (w miejscach powszechnie dostępnych po zakończeniu realizacji projektu) - umieszczone zostaną w celu informowania opinii publicznej o dofinansowaniu projektu ze środków Unii Europejskiej.
5. **Logo UE, logo ZPORR** – znajdować będzie się m.in. na prowadzonej korespondencji z wszystkimi podmiotami w trakcie realizacji projektów w ramach ZPORR.

Ponadto, działania promocyjne będą prowadzone przez Wójta, w głównej mierze poprzez stały kontakt z lokalną prasą oraz mediami, a ponadto,

- udział w spotkaniach promocyjnych z mieszkańcami gminy oraz partnerami społecznymi,
- udział w spotkaniach promocyjnych z władzami regionu oraz instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie funduszy unijnych,
- działania promocyjne w ramach prac zespołów odpowiedzialnych za wdrażanie Planu.